

2023/2429

3.11.2023

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/2429

z dne 17. avgusta 2023

o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s tržnimi standardi za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelanega sadja in zelenjave ter sektor banan in o razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 1666/1999 ter izvedbenih uredb Komisije (EU) št. 543/2011 in (EU) št. 1333/2011

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ ter zlasti členov 75(2) in 76(4) ter člena 89 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 1308/2013 vzpostavlja skupno ureditev kmetijskih trgov, ki med drugim vključuje sektor sadja in zelenjave, sektor proizvodov iz predelanega sadja in zelenjave ter sektor banan. Z njo se poleg tega na Komisijo prenaša pooblastilo za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov o tržnih standardih za te sektorje ali njihove proizvode.
- (2) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 543/2011 ⁽²⁾ določa podrobna pravila za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave ter zagotavlja tržne standarde za vse sveže sadje in zelenjavo ter podrobne določbe glede pregledov skladnosti s tržnimi standardi. Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1333/2011 ⁽³⁾ določa tržne standarde za banane, pravila za preverjanje skladnosti z navedenimi tržnimi standardi in zahteve za obvestila v sektorju banan. Uredba Komisije (ES) št. 1666/1999 ⁽⁴⁾ določa podrobna pravila glede minimalnih tržnih lastnosti za nekatere sorte rozin. Navedene uredbe so bile sprejete na podlagi Uredbe (ES) št. 1234/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾. Uredba (ES) št. 1234/2007 je bila pozneje nadomeščena z Uredbo (EU) št. 1308/2013, ki vsebuje pooblastila na podlagi pravnega okvira za pooblastila, uvedenega z Lizbonsko pogodbo.
- (3) Da bi uskladili in poenostavili pravila o tržnih standardih, o pregledih skladnosti in o uradnih obvestilih za navedene sektorje, vključili spremembe, ki so potrebne glede na izkušnje, in uskladili pravila s pooblastili iz Uredbe (EU) št. 1308/2013, je primerno, da se združijo v enoten sklop pravil v delegirani uredbi in izvedbeni uredbi ter da se razveljavijo Uredba (ES) št. 1666/1999 ter izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 in (EU) št. 1333/2011.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 543/2011 z dne 7. junija 2011 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave (UL L 157, 15.6.2011, str. 1).

⁽³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1333/2011 z dne 19. decembra 2011 o določitvi tržnih standardov za banane, pravil za preverjanje skladnosti s temi tržnimi standardi in zahtev za obvestila v sektorju banan (UL L 336, 20.12.2011, str. 23).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1666/1999 z dne 28. julija 1999 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 2201/96 glede minimalnih tržnih lastnosti [lastnosti] za nekatere sorte rozin (UL L 197, 29.7.1999, str. 32).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

- (4) Člen 75(1), točke (b), (c) in (d), Uredbe (EU) št. 1308/2013 pooblašča Komisijo, da določi tržne standarde za sadje in zelenjavo, predelano sadje in zelenjavo ter banane. V skladu s členom 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 se lahko sadje in zelenjava, ki se potrošniku prodajajo sveži, tržijo le, če so neoporečne in zadovoljive tržne kakovosti ter je navedena država porekla. Za zagotovitev enotnega izvajanja navedenih določb je primerno določiti podrobnosti, da se omogoči splošen tržni standard za vse sveže sadje in zelenjavo.
- (5) Ohraniti bi bilo treba posebne tržne standarde za sadje in zelenjavo, za katera se uporablja člen 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, na podlagi ocene njihove ustreznosti in ob upoštevanju zlasti proizvodov, ki se v smislu vrednosti na podlagi podatkov iz Eurostatove podatkovne zbirke statističnih podatkov o zunanji trgovini (COMEXT) še naprej največ tržijo.
- (6) Proizvodi iz predelanega sadja in zelenjave ter dozorele banane niso zajeti v členu 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 ali v posebnem tržnem standardu. Kljub temu je v okviru sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem⁽⁶⁾ (strategija „od vil do vilic“), katere cilj je tudi opolnomočenje potrošnikov za ozaveščeno in trajnostno izbiro hrane, označevanje porekla za potrošnike pomembno in nujno ter bi zato moralo biti obvezno tudi za proizvode, namenjene neposredni porabi po preprostih postopkih, kot sta sušenje ali zorenje.
- (7) Glede na široko paleto sort banan, ki se tržijo v Uniji, in tržne prakse bi bilo treba ohraniti minimalne standarde za nezrele zelene banane. Vendar je primerno, da se tržni standard za banane uskladi s kodeksom Codex Alimentarius in razširi na več sort, da se preprečijo nepotrebne ovire v trgovini. Da bi v okviru strategije od vil do vilic zmanjšali količino zavržene hrane in izgubo hrane, zlasti z večjo prožnostjo pri rezanju na kose, je primerno, da se opusti zahteva za najmanj štiri plode na šop banan, določena v kodeksu Codex Alimentarius. Glede na zastavljene cilje je primerno, da se državam članicam proizvajalkam banan na njihovem ozemlju za lastno proizvodnjo dovoli uporaba nacionalnih standardov, če ta pravila niso v nasprotju s standardi Unije in ne ovirajo prostega prometa banan v Uniji.
- (8) Upoštevati bi bilo treba dejstvo, da podnebni dejavniki otežujejo pogoje za proizvodnjo na Madeiri, Azorih, v regiji Algarve, na Kanarskih otokih, Kreti, v Lakoniji in na Cipru. Posledično nekatere banane pri pridelavi na navedenih geografskih območjih ne zrastejo do minimalne dolžine, določene v mednarodnem standardu. V navedenih primerih bi bilo treba dovoliti trženje takih banan.
- (9) Da bi preprečili nepotrebne ovire v trgovini v primeru posameznih proizvodov, za katere je treba določiti posebne tržne standarde, bi morali biti navedeni standardi enaki tistim, ki jih je sprejela Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UN/ECE). Če ni bil sprejet noben poseben tržni standard na ravni Unije, za proizvode velja, da so v skladu s splošnim tržnim standardom, kadar lahko imetnik dokaže, da so proizvodi v skladu s katerim koli veljavnim standardom UN/ECE.
- (10) Da bi upoštevali strategijo od vil do vilic in interese potrošnikov, bi se morale v tržnih standardih za vse sektorje, ki jih zajema ta uredba, ohraniti zahteve glede visoke kakovosti, določene z mednarodnim soglasjem, hkrati pa bi morali spodbujati alternativne uporabe, da se prepreči izguba hrane in nastajanje živilskih odpadkov, kadar se standard ne upošteva. To bi moralo veljati za vse proizvode, ki niso v skladu z zahtevami razreda II tržnih standardov UN/ECE, vendar so še vedno užitni. Zato bi bilo treba določiti izvzetja od uporabe tržnih standardov za nekatere proizvode, ki so namenjeni predelavi ali ki jih proizvajalec prodaja neposredno potrošnikom.

⁽⁶⁾ COM(2020) 381 final.

- (11) Nekateri proizvodi iz sadja in zelenjave imajo lahko lastnosti, ki niso v skladu z veljavnimi tržnimi standardi. Tradicionalna pridelava in lokalna poraba navedenih proizvodov sta lahko kljub temu uveljavljeni. Da ne bi preprečili lokalnega trženja proizvodov, za katere lokalne skupnosti menijo, da so primerni za porabo, vendar niso v skladu s tržnimi standardi Unije, bi bilo treba te proizvode izvzeti iz tržnih standardov Unije, razen če je verjetno, da bo to izvzetje preprečilo ali izkrivilo konkurenco na znatnem delu notranjega trga ali ogrozilo prosto trgovino ali doseganje katerega od ciljev iz člena 39 Pogodbe.
- (12) V skladu s členom 76(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 lahko zaradi zmanjšanja upravnega bremena za trgovce in organe, ki izvajajo nadzor, več proizvodov iz sadja in zelenjave odstopa od tržnih standardov. Kljub temu je označevanje porekla nujno za potrošnike in v skladu z usmeritvijo politike strategije „od vil do vilic“ za zagotovitev več informacij, da se potrošnikom omogoči bolj ozaveščena izbira, zato bi morala biti navedba države porekla za take proizvode obvezna.
- (13) Tržne standarde v zvezi s proizvodi za donacije bi bilo treba poenostaviti, da se zmanjša upravno breme za trgovce, ne da bi to vplivalo na kakovost. Če je na proizvodu jasno označeno, da je namenjen donaciji, bi morali biti drugi podatki o označevanju neobvezni. Kljub temu bi moral biti v skladu s splošnim tržnim standardom glede kakovosti, da se zaščiti prejemnik donacije.
- (14) Da bi zagotovili pravilno in učinkovito izvajanje pregledov, bi bilo treba na računih in spremnih dokumentih, ki niso namenjeni potrošnikom, navesti nekatere osnovne informacije, ki jih vključujejo tržni standardi.
- (15) Podatki, ki se zahtevajo v skladu s tržnimi standardi, bi morali biti jasno navedeni na embalaži in/ali etiketi. Za preprečevanje goljufij in primerov zavajanja potrošnikov bi morali biti potrošnikom pred nakupom na voljo podatki, ki jih zahtevajo tržni standardi, tudi pri prodaji na daljavo, pri kateri po izkušnjah obstaja tveganje goljufije in izogibanja varstvu potrošnikov, ki ga zagotavljajo standardi.
- (16) Da bi preprečili zavajanje potrošnikov glede razreda, podatki, ki se zahtevajo pri prodaji na drobno, ne bi smeli vsebovati izrazov, kot sta „vrhunski“ in „prvorazredni“ ali podobnega besedila, ki ni zakonsko predpisano za opredelitev dejanske kakovosti proizvoda, kljub temu pa se lahko navedejo druge informacije, kot so „letalski prevoz“ ali podobne informacije o dejstvih, ki ne zavajajo potrošnika.
- (17) Da bi preprečili zavajanje potrošnikov glede porekla proizvodov, mora biti navedba države porekla vidnejša od navedbe države pakirnice.
- (18) Enote pakiranja, ki vsebujejo mešanice različnih proizvodov ali vrst proizvodov, zajetih v tej uredbi, so zaradi povpraševanja nekaterih potrošnikov na trgu vse pogostejše. Pravično trgovanje zahteva, da so proizvodi ali vrste proizvodov, ki se prodajajo v isti enoti pakiranja, enake kakovosti. Za proizvode, za katere niso bili sprejeti standardi Unije, se lahko to zagotovi z uporabo splošnih določb. Zato je treba določiti zahteve glede označevanja za mešanice različnih proizvodov ali vrst proizvodov v isti enoti pakiranja. Te zahteve bi morale biti manj stroge od tistih, določenih s tržnimi standardi, saj je označevanje mešanic bolj obremenjujoče, njihova uporaba pa lahko ovira trženje navedenih proizvodov.
- (19) Uvoz sadja in zelenjave iz tretjih držav mora biti v skladu s tržnimi standardi ali standardi, ki so jim enakovredni. Zato bi bilo treba določiti pogoje, pod katerimi se za uvožene proizvode šteje, da glede na tržne standarde Unije zagotavljajo enakovredno raven skladnosti.
- (20) Da bi izvajalcem in nacionalnim upravam zagotovili dovolj časa za prilagoditev spremembam, ki jih uvaja ta uredba, bi se morala ta uredba uporabljati od 1. januarja 2025.

- (21) Glede na vsebinsko povezavo med pooblastili iz Uredbe (EU) št. 1308/2013, kar zadeva pravila o tržnih standardih, minimalnih zahtevah glede kakovosti za proizvode iz sektorja sadja in zelenjave ter skladnosti uvoženih proizvodov s tržnimi standardi Unije, je primerno, da se ta pravila določijo v istem delegiranem aktu –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Uvodne določbe

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa pravila, ki dopolnjujejo Uredbo (EU) št. 1308/2013 glede tržnih standardov iz člena 75(1) navedene uredbe, minimalnih tržnih zahtev za proizvode iz sektorja sadja in zelenjave, ki se potrošniku prodajata sveža, iz člena 76 navedene uredbe in skladnosti uvoženih proizvodov s tržnimi standardi Unije iz člena 89 navedene uredbe.
2. Ta uredba se uporablja za naslednje sektorje in proizvode:
 - (a) sektor sadja in zelenjave iz člena 1(2), točka (i), Uredbe (EU) št. 1308/2013;
 - (b) suho sadje z oznakami KN 0804 20 90, 0806 20 in ex 0813 iz dela X Priloge I k navedeni uredbi;
 - (c) banane z oznako KN 0803 90 10 iz dela XI Priloge I k navedeni uredbi.
3. Za namen te uredbe se država porekla proizvoda določi v skladu s členom 60 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾.

POGLAVJE II

Tržni standardi

Člen 2

Splošen tržni standard za sadje in zelenjavo iz člena 1(2), točka (a)

1. Zahteve iz člena 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 so splošen tržni standard za sadje in zelenjavo iz člena 1(2), točka (a).

Sadje in zelenjava iz člena 1(2), točka (a), sta skladna z navedenim splošnim tržnim standardom, razen če zanj velja poseben tržni standard.

Podrobnosti splošnega tržnega standarda so določene v delu A Priloge I k tej uredbi.

2. Kadar imetnik sadja in zelenjave iz odstavka 1 lahko dokaže, da so proizvodi skladni s katerim koli veljavnim standardom, ki ga je sprejela Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo (UN/ECE), se zanje šteje, da so v skladu s splošnim tržnim standardom iz odstavka 1.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

3. „Imetnik“ za namene tega člena pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki ima fizično posest zadevnih proizvodov ali jih ponuja za prodajo na daljavo ali prek kakršnih koli digitalnih sredstev.

Člen 3

Navedba porekla za nekatere proizvode iz predelanega sadja in zelenjave ter dozorele banane

Država porekla se navede na naslednjih proizvodih:

- (a) suhem sadju z oznako KN ex 0813, kot je določeno v delu X Priloge I k Uredbi (EU) št. 1308/2013;
- (b) suhih figah z oznako KN 0804 20 90;
- (c) rozinah z oznako KN 0806 20;
- (d) dozorelih bananah z oznako KN 0803 90 10, ki so dozorele na ozemlju Unije.

Člen 4

Posebni tržni standardi za sadje in zelenjavo ter banane

1. Naslednji proizvodi ali sektor so v skladu s posebnimi tržnimi standardi, določenimi v delu B Priloge I:

- (a) jabolka;
- (b) agrumi;
- (c) kivi;
- (d) solata, kodrolistna endivija in endivija eskariol;
- (e) breskve in nektarine;
- (f) hruške;
- (g) jagode;
- (h) paprika;
- (i) namizno grozdje;
- (j) paradižnik;
- (k) banane.

2. Za namene odstavka 1, točka (k), velja naslednje:

- (a) poseben tržni standard za sektor banan je določen v delu B, del 11, Priloge I za sorte banan, navedene v dodatku k navedeni prilogi, razen banan, namenjenih predelavi. Ta tržni standard se uporablja za banane s poreklom iz tretjih držav v fazi sprostivne v prosti promet, za banane s poreklom iz Unije v fazi prvega raztovarjanja v Uniji in za banane, ki se potrošniku prodajajo sveže na območju proizvodnje v fazi odpreme iz pakirnice.
- (b) Poseben tržni standard iz člena (a) ne vpliva na uporabo nacionalnih predpisov v poznejših fazah trženja, če nacionalni predpisi:
 - (i) ne ovirajo prostega pretoka banan s poreklom iz tretjih držav ali z drugih območij Unije in so v skladu s tržnimi standardom iz prvega pododstavka in
 - (ii) niso nezdržljivi s tržnim standardom iz prvega pododstavka.

Člen 5

Izjeme in izvzetja od uporabe tržnih standardov

1. Z odstopanjem od člena 76(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1308/2013:
 - (a) se skladnost s tržnimi standardi ne zahteva za naslednje proizvode:
 - (i) proizvode, ki so jasno označeni z besedilom „namenjeno predelavi“ ali „za živalsko krmo“ ali katerim koli drugim ustreznim besedilom, in:
 - so namenjeni industrijski predelavi ali
 - se potrošnikom prodajajo na drobno za njihovo osebno porabo in so namenjeni temu, da jih predelajo, ali
 - so namenjeni pripravi proizvodov iz pododstavka (b)(xvii) tega odstavka ali
 - so namenjeni živalski krmi ali drugi neživilski uporabi;
 - (ii) proizvode, ki jih proizvajalec prodaja neposredno potrošnikom za njihovo osebno uporabo na njihovem kmetijskem gospodarstvu ali na zadevnem območju proizvodnje, kot ga opredeli pristojni organi;
 - na lokalnem trgu na mestu, rezerviranem le za proizvajalce, ali
 - z neposredno dostavo;
 - (iii) proizvode, ki se tržijo kot užitni kalčki, po klitju semen rastlin, razvrščenih kot sadje in zelenjava iz dela IX Priloge I k Uredbi (EU) št. 1308/2013;
 - (iv) proizvode iz določene regije, ki se v navedeni regiji prodajajo na drobno, če je tam tradicionalna lokalna poraba dobro uveljavljena ali v izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih, ob upoštevanju pogojev iz odstavka 4 tega člena;
 - (b) skladnost s tržnim standardom se ne zahteva za naslednje proizvode, razen glede navedbe države porekla iz člena 76(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013:
 - (i) negojene gobe z oznakami KN ex 0709 51 do ex 0709 56 in 0709 59;
 - (ii) kapre z oznako KN 0709 99 40;
 - (iii) grenke mandlje z oznako KN 0802 11 10;
 - (iv) oluščene mandlje z oznako KN 0802 12;
 - (v) oluščene lešnike z oznako KN 0802 22;
 - (vi) oluščene orehe z oznako KN 0802 32;
 - (vii) oluščene pistacije z oznako KN 0802 52;
 - (viii) oluščene makadamije z oznako KN 0802 62;
 - (ix) oluščene pinjole z oznako KN 0802 92;
 - (x) pekan orehe z oznako KN 0802 99 10;
 - (xi) druge oreške z oznako KN 0802 99 90;
 - (xii) posušene pisange z oznako KN 0803 10 90;
 - (xiii) suhe agrume z oznako KN ex 0805;
 - (xiv) mešanice tropskih oreškov z oznako KN 0813 50 31;
 - (xv) mešanice drugih oreškov z oznako KN 0813 50 39;
 - (xvi) žafran z oznako KN 0910 20;

(xvii) proizvode, razvrščene kot sadje in zelenjava ter navedene v delu IX Priloge I k Uredbi (EU) št. 1308/2013, ki so bili pripravljene na način, ki presega obrezovanje, kot je navedeno v veljavnem posebnem standardu UN/ECE, ali niso nedotaknjeni v smislu splošnega tržnega standarda in so pripravljene, da se neposredno porabijo sveži ali kuhani;

(c) v primeru donacije, ki ni brezplačna distribucija, zajeta v sporazumih in sklepih, iz člena 222 Uredbe (EU) št. 1308/2013 ali ni podprta v okviru operativnih programov v skladu s členom 52 Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, morajo biti proizvodi, ki jih zajema ta uredba, v skladu s splošnim tržnim standardom, razen glede določb o označevanju, pod pogojem da so jasno označeni z besedilom „namenjeno donaciji“ ali enakovredno označbo.

2. Z odstopanjem od člena 76(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 se skladnost s tržnimi standardi na določenem območju proizvodnje, kot ga opredeli zadevna država članica – tudi v primeru če je navedeno območje proizvodnje, kot ga opredeli država članica, nadnacionalno – ne zahteva za naslednje proizvode:

(a) proizvode, ki jih pridelovalec proda obratom za pripravo in pakiranje ali skladiščem ali jih vanje dostavi ali pošlje s svojega kmetijskega gospodarstva;

(b) proizvode, ki se pošiljajo iz skladišč v obrate za pripravo in pakiranje;

(c) proizvode s poreklom iz EU, ki niso v skladu s tržnimi standardi iz te uredbe zaradi „višje sile“ ⁽⁹⁾, ki državam članicam omogoča, da se odločijo, da se lahko proizvodi na njihovem ozemlju tržijo pod pogoji, ki jih določijo.

3. Za uporabo odstopanj iz odstavka 1, točka (a)(i) in (ii) ter točka (c), in odstavka 2 trgovci pristojnemu organu države članice predložijo dokaze, da zajeti proizvodi izpolnjujejo pogoje iz navedenih odstavkov, zlasti glede njihove predvidene uporabe.

4. Trgovci lahko odstopanje iz odstavka 1, točka (a)(iv), uporabijo le, če so države članice predhodno sprejele pravila za izvzetje takih proizvodov. Ni verjetno, da bi taka pravila preprečila ali izkrivila konkurenco na znatnem delu notranjega trga ali ogrozila prosto trgovino ali doseganje ciljev iz člena 39 Pogodbe. Države članice nemudoma uradno obvestijo Komisijo o pravilih, ki so jih sprejele v zvezi s tem. Komisija druge države članice obvesti o vseh uradnih obvestilih o takih pravilih.

5. Uradna obvestila Komisiji iz odstavka 2, točka (c), in odstavka 4 se pošljejo v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 ⁽¹⁰⁾.

Člen 6

Podatki v celotni dobavni verigi

1. Podatki, ki se zahtevajo z določbami o označevanju iz Priloge I, so prikazani čitljivo in na vidnem mestu na eni strani embalaže ter natisnjeni neizbrisljivo, neposredno na embalažo ali etiketo, ki je sestavni del embalaže ali pa je nanjo pritrjena in ni zavajajoča.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1).

⁽⁹⁾ Obvestilo Komisije C(88) 1696 o višji sili v evropski kmetijski zakonodaji (UL C 259, 6.10.1988, str. 10).

⁽¹⁰⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L 171, 4.7.2017, str. 100).

2. Za blago, ki se pošilja v razsutem stanju in naklada neposredno na prevozno sredstvo, se podatki iz odstavka 1 navedejo v dokumentu, ki spremlja blago, ali na obvestilu, ki se namesti na vidno mesto v prevoznem sredstvu.
3. Pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, v smislu člena 2(7) Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ so podatki na voljo, preden je nakup sklenjen, vključno z eno samo državo porekla proizvoda, ki se dejansko ponuja v prodajo.
4. Na računih in spremnih dokumentih, razen računih za potrošnike, se jasno navedejo ime in država porekla proizvodov ter, kadar je to ustrezno, razred, sorta in trgovska vrsta, če to zahteva poseben tržni standard, ali pa dejstvo, da je proizvod namenjen za predelavo.
5. Možnost označevanja regionalnega ali lokalnega porekla iz dela B Priloge I ne posega v zaščito, zagotovljeno nekaterim geografskim označbam v skladu z Uredbo (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾.

Člen 7

Podatki pri prodaji na drobno

1. Pri prodaji na drobno so podatki, ki se zahtevajo v tej uredbi, čitljivi in na vidnem mestu. Proizvodi se lahko namenijo za prodajo, če trgovec na drobno vidno, čitljivo in jasno navede podatke o državi porekla in, če je ustrezno, razred in sorto ali trgovsko vrsto tako, da se potrošnik ne zavaja.

Dodatni izrazi, ki nakazujejo boljšo kakovost, se ne smejo vključiti. Etiketa zlasti ne sme vsebovati nobenega opisnika kakovosti, razen informacij, navedenih v zahtevi za označevanje, kot je določena v Prilogi I.

Kadar je navedena država pakirnice in/ali odpremnika ali kadar je v imenu navedene sorte lokacija, so znaki za navedbo države porekla večji in vidnejši od znakov, ki se uporabljajo za državo pakirnice in/ali odpremnika ter sorto, če je drugačna.

2. Za proizvode, ki so predpakirani v smislu Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾, se poleg vseh informacij, ki jih zahtevajo tržni standardi, v skladu s pravili iz navedene uredbe navede neto teža.

Člen 8

Mešanice

1. Dovolj se trženje enot pakiranja z neto težo 10 kg ali manj, ki vsebujejo mešanice različnih proizvodov ali vrst proizvodov, zajetih s to uredbo, če:
 - (a) so proizvodi in vrste proizvodov iste kakovosti in če vsak proizvod izpolnjuje ustrezen poseben tržni standard, ki se uporablja, ali splošen tržni standard, ki se uporablja, če ni posebnega tržnega standarda za zadevni proizvod;

⁽¹¹⁾ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

⁽¹³⁾ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

- (b) je enota pakiranja označena v skladu s to uredbo in veljavnimi določbami Uredbe (EU) št. 1169/2011 in
- (c) mešanica različnih proizvodov ni zavajajoča za potrošnika.
2. Zahteve iz odstavka 1, točka (a), se ne uporabljajo za proizvode, ki so vključeni v mešanico in niso proizvodi iz sektorjev sadja in zelenjave, suhega sadja ali banan iz člena 1.
3. Če imajo proizvodi v mešanici različnih proizvodov ali vrst proizvodov, zajetih v tej uredbi, poreklo iz več kot ene države članice ali tretje države, se lahko imena držav porekla nadomestijo z eno od naslednjih navedb, če je to ustrezno:
- (a) „EU“;
- (b) „zunaj EU“;
- (c) „EU in zunaj EU“.

POGLAVJE III

Tržni standardi v zvezi z uvoženimi proizvodi

Člen 9

Pogoji, pod katerimi se za uvožene proizvode šteje, da zagotavljajo enakovredno raven skladnosti

1. Komisija lahko za sektorje iz člena 1(2), točka (a), na zahtevo tretje države odobri preglede skladnosti s tržnimi standardi, ki jih opravi tretja država pred uvozom v Unijo.
2. Odobritev iz odstavka 1 se lahko dodeli tretjim državam, na ozemlju katerih proizvodi, ki se izvažajo v Unijo, izpolnjujejo tržne standarde Unije ali vsaj standarde, ki so jim enakovredni, v skladu s členom 8(2) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2430 ⁽¹⁴⁾.
3. Odobritev se uporablja le za proizvode s poreklom iz zadevne tretje države in je lahko omejena na nekatere proizvode.
4. Inšpekcijski organi tretjih držav, ki bodo zadolženi za preglede skladnosti s tržnimi standardi, morajo za odobritve iz odstavka 1:
- (a) biti uradni organi ali organi, ki jih uradno prizna pristojni organ tretje države;
- (b) zagotoviti zadovoljiva jamstva in imeti na voljo potrebno osebje, opremo in objekte za izvajanje pregledov v skladu z metodami iz člena 10(1) Izvedbene uredbe (EU) 2023/2430 ali enakovrednimi metodami.

⁽¹⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/2430 z dne 17. avgusta 2023 o določitvi pravil glede pregledov skladnosti s tržnimi standardi za sektor sadja in zelenjave, nekatere proizvode iz predelane sadja in zelenjave ter sektor banan (UL L, 2023/2430, 3.11.2023, povezava ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2430/oj).

POGLAVJE IV

Končne določbe*Člen 10***Razveljavitve**

Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 ter (EU) št. 1333/2011 in Uredba (ES) št. 1666/1999 se razveljavijo.

Sklicevanje na razveljavljene uredbe se šteje za sklicevanje na to uredbo in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/2430, kot je ustrezno, ter se bere v skladu s korelacijsko preglednico iz Priloge II k tej uredbi.

*Člen 11***Začetek veljavnosti in uporaba**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2025, razen člena 5(1), točka (c), ki se uporablja od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 17. avgusta 2023

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA I

TRŽNI STANDARDI IZ ČLENOV 2, 4 in 6

DEL A

SPLOŠNI TRŽNI STANDARD

Ta splošni tržni standard opredeljuje zahteve glede kakovosti za sadje in zelenjavo po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

1. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju dovoljenih odstopanj morajo biti proizvodi:

- nepoškodovani,
- zdravi; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čisti, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.
- Stanje proizvodov mora biti takšno, da ti lahko:
 - prenesejo prevoz in rokovanje,
 - prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

2. Minimalne zahteve glede zrelosti

Proizvodi morajo biti dovolj razviti, vendar ne preveč razviti in sadje mora biti dovolj zrelo, ne sme pa biti prezrelo.

Razvitost in zrelost proizvodov morata biti takšni, da omogočata nadaljnje zorenje proizvodov, dokler ne dosežejo zadostne stopnje zrelosti.

3. Toleranca

V vsaki seriji se dovoli odstopanje v višini 10 % glede na število ali maso proizvodov, ki ne izpolnjujejo minimalnih zahtev glede kakovosti. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

4. Ocenjevanje

Vsaka enota pakiranja ⁽¹⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive spodnje podatke, ki so vidni od zunaj.

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer: ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

⁽¹⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Poreklo

Polno ime države porekla ^(?). Za proizvode s poreklom iz države članice se ime navede v jeziku države porekla ali v katerem koli drugem jeziku, ki ga razumejo potrošniki v namembni državi. Za druge proizvode se ime navede v katerem koli jeziku, ki ga razumejo potrošniki v namembni državi.

Podatki iz prvega pododstavka niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče za potrošnika. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščinem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL B

POSEBNI TRŽNI STANDARDI

DEL 1

Tržni standard za jabolka

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za jabolka sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Malus domestica* Borkh., ki se potrošniku dostavijo sveža, pri čemer so izključena jabolka za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za jabolka po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti jabolka v vseh razredih:

- nepoškodovana,
- zdrava; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čista, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,

^(?) Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

- brez večje steklavosti, razen pri sortah, označenih z „V“, navedenih v dodatku k temu standardu,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje jabolk morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Jabolka morajo biti dovolj razvita in zreła.

Razvitost in zrelost jabolk morata biti takšni, da omogočata nadaljnje zorenje proizvodov, dokler ne dosežejo stopnje zrelosti, značilne za posamezno sorto.

Da se preverijo minimalne zahteve glede zrelosti, je treba upoštevati različne parametre (npr. morfološki vidik, okus, čvrstost in indeks refraktometra).

C. Klasifikacija

Jabolka se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Jabolka v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto ^(?) in pecelj mora biti nepoškodovan.

Jabolka morajo imeti naslednjo značilnost sorte glede najmanjše obarvanosti površine:

- 3/4 celotne površine so rdeče obarvane v primeru skupine obarvanosti A,
- 1/2 celotne površine je mešano rdeče obarvana v primeru skupine obarvanosti B,
- 1/3 celotne površine je rahlo rdeče obarvana, pordečena ali prižasta v primeru skupine obarvanosti C,
- v primeru skupine obarvanosti D ni najmanjše zahteve glede obarvanosti.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- zelo majhne pomanjkljivosti na kožici,
- zelo rahla mrežavost ^(*), kot npr.:
 - rjasti madeži, ki niso zunaj peceljne jamice in ne smejo biti hrapavi, in/ali
 - majhne in posamične sledi mrežavosti.

(ii) Razred I

Jabolka tega razreda morajo biti dobre kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto ^(?).

Jabolka morajo imeti naslednjo značilnost sorte glede najmanjše obarvanosti površine:

- 1/2 celotne površine je rdeče obarvana v primeru skupine obarvanosti A,
- 1/3 celotne površine je mešano rdeče obarvana v primeru skupine obarvanosti B,

^(?) Neizčrpní seznam sort, ki omogoča razvrščanje glede na obarvanost in mrežavost, je v dodatku k temu standardu.

^(*) Sorte, ki so označene z „R“ v dodatku k temu standardu, so izvzete iz določb o mrežavosti.

^(?) Neizčrpní seznam sort, ki omogoča razvrščanje glede na obarvanost in mrežavost, je v dodatku k temu standardu.

- 1/10 celotne površine je rahlo rdeče obarvana, pordečena ali prižasta v primeru skupine obarvanosti C,
- v primeru skupine obarvanosti D ni najmanjše zahteve glede obarvanosti.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti v razvoju,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- rahle odrgnine ne smejo pokrivati več kot 1 cm² celotne površine, in ne smejo biti razbarvane,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 2 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike,
 - skupaj ne presegajo 1 cm² celotne površine, kar zadeva druge pomanjkljivosti, razen peg škrlupa (*Venturia inaequalis*), ki skupaj ne smejo pokrivati površine, večje od 0,25 cm²,
- zelo majhna mrežavost ⁽⁶⁾, kot npr.:
 - rjasti madeži, ki lahko segajo rahlo zunaj peceljne jamice ali pestiča in ne smejo biti hrapavi, in/ali
 - tanka mrežavost, ki ne presega 1/5 celotne površine sadeža in ne sme biti močno kontrastna glede na splošno obarvanost sadežev, in/ali
 - zgoščena mrežavost, ki ne presega 1/20 celotne površine sadeža, pri čemer
 - tanka mrežavost in zgoščena mrežavost skupaj ne presegata 1/5 celotne površine sadeža.

Pecelj sme manjkati, če je lom gladek in če kožica ob peclju ni poškodovana.

(iii) Razred II

V ta razred se uvrstijo jabolka, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višja razreda, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Meso mora biti brez večjih pomanjkljivosti.

Dovolijo se lahko naslednje pomanjkljivosti pod pogojem, da jabolka ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v razvoju,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- rahle odrgnine ne smejo pokrivati več kot 1,5 cm² površine, ki je lahko rahlo razbarvana,
- pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 4 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike,
 - skupaj ne presegajo 2,5 cm² celotne površine, kar zadeva druge pomanjkljivosti, razen peg škrlupa (*Venturia inaequalis*), ki skupaj ne smejo pokrivati površine, večje od 1 cm²;
- zelo majhna mrežavost ⁽⁷⁾, kot npr.:
 - rjasti madeži, ki lahko segajo zunaj peceljne jamice ali pestiča in so lahko rahlo hrapavi, in/ali
 - tanka mrežavost, ki ne presega 1/2 celotne površine sadeža in ne sme biti močno kontrastna glede na splošno obarvanost sadežev, in/ali

⁽⁶⁾ Sorte, ki so označene z „R“ v dodatku k temu standardu, so izvzete iz določb o mrežavosti.

⁽⁷⁾ Sorte, ki so označene z „R“ v dodatku k temu standardu, so izvzete iz določb o mrežavosti.

- zgoščena mrežavost, ki ne presega 1/3 celotne površine sadeža, pri čemer
- tanka mrežavost in zgoščena mrežavost skupaj ne presejata 1/2 celotne površine sadeža.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela ali z maso.

Najmanjša velikost je 60 mm, če se izmeri premer, ali 90 g, če je izražena z maso. Sadeži manjših velikosti so lahko sprejemljivi, če je vrednost Brix ⁽⁸⁾ večja ali enaka 10,5° Brix, velikost pa ni manjša od 50 mm ali 70 g.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je razlika v velikosti plodov v isti enoti pakiranja lahko največ:

(a) za sadeže, katerih velikost se določi s premerom:

- 5 mm za razred „ekstra“ ter za sadeže iz razredov I in II, ki so pakirani v vrstah in vložkih. Za jabolka sort bramley's seedling (bramley, triomphe de kiel) in horneburger pa je lahko razlika v premeru največjega in najmanjšega plodu do 10 mm ter
- 10 mm za sadeže iz razreda I, ki so pakirani v prodajni embalaži ali v razsutem stanju v enoti pakiranja. Za jabolka sort bramley's seedling (bramley, triomphe de kiel) in horneburger pa je lahko razlika v premeru največjega in najmanjšega plodu do 20 mm, ali

(b) za sadeže, katerih velikost se določi z maso:

- za razred „ekstra“ ter za jabolka iz razredov I in II, ki so pakirana v vrstah in vložkih:

Razpon (v g)	Razlika v masi (v g)
70–90	15
91–135	20
136–200	30
201–300	40
> 300	50

- za sadeže iz razreda I, ki so pakirani v prodajni embalaži ali razsutem stanju v enoti pakiranja:

Razpon (v g)	Izenačenost (v g)
70–135	35
136–300	70
> 300	100

Za sadeže iz razreda II, ki so pakirani v prodajni embalaži ali razsutem stanju v enoti pakiranja, ni določena zahteva glede izenačenosti po velikosti.

Sorte miniaturnih jabolk, ki so označene z „M“ v dodatku k temu standardu, so izvzete iz določb o velikosti. Navedene miniaturne sorte morajo imeti vrednost Brix ⁽⁹⁾ najmanj 12°.

⁽⁸⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

⁽⁹⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred „ekstra“

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % jabolk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % jabolk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % jabolk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi jabolk, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti. To odstopanje se ne sme uporabljati za plodove velikosti:

- vsaj 5 mm pod najmanjšim premerom,
- vsaj 10 g pod najmanjšo maso.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsakega pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo jabolka istega porekla, sorte, kakovosti in velikosti (če je proizvod sortiran po velikosti) ter iste stopnje zrelosti.

V razredu „ekstra“ morajo biti plodovi izenačeni tudi po obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica jabolk izrazito različnih sort pakira skupaj v prodajnem pakiranju, če so proizvodi izenačeni po kakovosti in za vsako zadevno sorto po poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

B. Embalaža

Jabolka morajo biti pakirana tako, da so ustrezno zaščitena. Zlasti mora biti prodajna embalaža z neto maso, ki je večja od 3 kg, dovolj trdna, da zagotovi pravilno zaščito proizvodov.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽¹⁰⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive spodnje podatke, ki so vidni od zunaj.

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Jabolka“, če vsebina ni vidna od zunaj.
- Ime sorte. Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort jabolk, imena različnih sort.
- Ime sorte se lahko nadomesti s sopomenko. Trgovsko ime ⁽¹¹⁾ se lahko navede samo skupaj s sorto ali sopomenko.
- V primeru mutantov z zaščito sorte lahko to ime sorte nadomesti osnovno ime sorte. V primeru mutantov brez zaščite sorte se lahko to ime mutanta navede le dodatno poleg osnovnega imena sorte.
- „Miniaturna sorta“, kadar je ustrezno.

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽¹²⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort jabolk različnega porekla, je pri imenu zadevne sorte treba navesti državo porekla.

D. Prodajne označbe

- Razred
- Velikost ali število enot pri pakiranju v vrste in vložke.

V primeru identifikacije po velikosti:

- (a) pri proizvodih, za katere veljajo pravila o izenačenosti, najmanjši in največji premer ali najmanjša in največja masa,
- (b) pri proizvodih, za katere ne veljajo pravila o izenačenosti, po potrebi premer ali masa najmanjšega sadeža v enoti pakiranja z navedbo „in več“ ali enakovredno navedbo, po potrebi pa tudi premer ali masa največjega sadeža v pakiranju.

⁽¹⁰⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

⁽¹¹⁾ Trgovsko ime je lahko blagovna znamka, za katero je bila zahtevana ali pridobljena zaščita, ali katero koli drugo trgovsko poimenovanje.

⁽¹²⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

*Dodatek***Neizčrpn seznam sort jabolk**

Sadeži sort, ki niso na seznamu, morajo biti razvrščeni glede na svoje sortne lastnosti.

Nekatere od sort iz spodnje razpredelnice se lahko tržijo pod trgovskimi imeni, za katera je bila zahtevana ali pridobljena zaščita blagovne znamke v eni ali več državah. V prvih treh stolpcih spodnje razpredelnice niso navedene take blagovne znamke. Sklicevanje na znane blagovne znamke je zgolj v vednost navedeno v četrtem stolpcu.

Legenda:

M = miniaturna sorta

R = sorta z mrežavostjo

V = steklavost

* = mutant brez zaščite sorte, vendar povezan z registrirano/zaščiteno blagovno znamko; mutanti, ki niso označeni z zvezdico, so zaščitene sorte

Sorte	Mutant	Sinonimi	Blagovne znamke	Skupina glede na obarvanost	Dodatne specifikacije
African Red			African Carmine TM	B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge		B	
Alkmene		Early Windsor		C	
Alwa				B	
Amasya				B	
Ambrosia			Ambrosia [®]	B	
Annurca				B	
Ariane			Les Naturianes [®]	B	
Arlet		Swiss Gourmet		B	R
AW 106			Sapora [®]	C	
Belgica				B	

Belle de Boskoop		Schone van Boskoop, Goudreinette		D	R
	Boskoop rouge	Red Boskoop, Roter Boskoop, Rode Boskoop		B	R
	Boskoop Valastrid			B	R
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch		B	
Bonita				A	
Braeburn				B	
	Hidala		Hillwell ®	A	
	Joburn		Aurora ™, Red Braeburn ™, Southern Rose ™	A	
	Lochbuie Red Braeburn			A	
	Mahana Red Braeburn		Redfield ®	A	
	Mariri Red		Eve ™, Aporo ®	A	
	Royal Braeburn			A	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel		D	
Cardinal				B	
Caudle			Cameo ®, Camela®	B	

	Cauflight		Cameo ®, Camela®	A	
CIV323			Isaaq ®	B	
CIVG198			Modi ®	A	
Civni			Rubens ®	B	
Collina				C	
Coop 38			Goldrush ®, Delisdor ®	D	R
Coop 39			Crimson Crisp ®	A	
Coop 43			Juliet ®	B	
Coromandel Red		Corodel		A	
Cortland				B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange, Cox's O.P.		C	R
Cripps Pink			Pink Lady ®, Flavor Rose ®	C	
	Lady in Red		Pink Lady ®	B	
	Rosy Glow		Pink Lady ®	B	
	Ruby Pink			B	
Cripps Red			Sundowner ™, Joya ®	B	
Dalinbel			Antares ®	B	R
Dalitron			Altess ®	D	
Delblush			Tentation ®	D	
Delcorf			Delbarestivale ®	C	
	Celeste			B	
	Bruggers Festivale		Sissired ®	A	
	Dalili		Ambassy ®	A	
	Wonik*		Apache ®	A	

Delcoros			Autento ®	A	
Delgollune			Delbard Jubilé ®	B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious		B	
Discovery				C	
Dykmanns Zoet				C	
Egremont Russet				D	R
Elise		De Roblos, Red Delight		A	
Elstar				C	
	Bel-El		Red Elswout ®	C	
	Daliest		Elista ®	C	
	Daliter		Elton ™	C	
	Elshof			C	
	Elstar Boerekamp		Excellent Star ®	C	
	Elstar Palm		Elstar PCP ®	C	
	Goedhof		Elnica ®	C	
	Red Elstar			C	
	RNA9842		Red Flame ®	C	
	Valstar			C	
	Vermuel		Elrosa ®	C	
Empire				A	
Fengapi			Tessa ®	B	
Fiesta		Red Pippin		C	
Fresco			Wellant ®	B	R

Fuji				B	V
	Aztec		Fuji Zhen ®	A	V
	Brak		Fuji Kiku ® 8	B	V
	FUCIV51		SAN-CIV ®	A	V
	Fuji Fubrax		Fuji Kiku ® Fubrax	B	V
	Fuji Supreme			A	V
	Fuji VW		King Fuji ®	A	V
	Heisei Fuji		Beni Shogun ®	A	V
	Raku-Raku			B	V
Gala				C	
	Alvina			A	
	ANABP 01		Bravo ™	A	
	Baigent		Brookfield ®	A	
	Bigigala-prim		Early Red Gala ®	B	
	Devil Gala			A	
	Fengal		Gala Venus	A	
	Gala Schnico		Schniga ®	A	
	Gala Schnico Red		Schniga ®	A	
	Galafresh		Breeze ®	A	
	Galaval			A	
	Galaxy		Selekta ®	B	
	Gilmac		Neon ®	A	
	Imperial Gala			B	
	Jugala			B	
	Mitchgla		Mondial Gala ®	B	
	Natali Gala			B	

	Regal Prince		Gala Must ®	B	
	Royal Beaut			A	
	Simmons		Buckeye ® Gala	A	
	Tenroy		Royal Gala ®	B	
	ZoukG1		Gala One®	A	
Galmac			Camelot ®	B	
Gloster				B	
Golden 972				D	
Golden Delicious		Golden		D	
	CG10 Yellow Delicious		Smothee ®	D	
	Golden Delicious Reinders		Reinders ®	D	
	Golden Parsi		Da Rosa ®	D	
	Leratess		Pink Gold ®	D	
	Quemoni		Rosagold ®	D	
Goldstar			Rezista Gold Granny ®	D	
Gradigold			Golden Supreme ™, Golden Extreme ™	D	
Gradiyel			Goldkiss ®	D	
Granny Smith				D	
	Dalivair		Challenger ®	D	
Gravensteiner		Gravenstein		D	

GS 66			Fräulein ®	B	
HC2-1			Easy pep's! Zingy ®	A	
Hokuto				C	
Holsteiner Cox		Holstein		C	R
Honeycrisp			Honeycrunch ®	C	
Horneburger				D	
Idared				B	
	Idaredest			B	
	Najdared			B	
Ingrid Marie				B	R
Inored			Story ®, LoliPop ®	A	
James Grieve				D	
Jonagold				C	
	Early Jonagold		Milenga ®	C	
	Dalyrian			C	
	Decosta			C	
	Jonagold Boerekamp		Early Queen ®	C	
	Jonagold Novajo	Veulemanns		C	
	Jonagored		Morren's Jonagored ®	C	

	Jonagored Supra		Morren's Jonagored ® Supra ®	C	
	Red Jonaprince		Wilton's ®, Red Prince ®	C	
	Rubinstar			C	
	Schneica	Jonica		C	
	Vivista			C	
Jonathan				B	
Karmijn de Sonnaville				C	R
Kizuri			Morgana ®	B	
Ladina				A	
La Flamboyante			Mairac ®	B	
Laxton's Superb				C	R
Ligol				B	
Lobo				B	
Lurefresh			Redlove ® Era ®	A	
Lureprec			Redlove ® Circe ®	A	
Luregust			Redlove ® Calypso ®	A	
Luresweet			Redlove ® Odysso ®	A	
Maigold				B	
Maribelle			Lola ®	B	
MC38			Crimson Snow ®	A	
McIntosh				B	

Melrose				C	
Milwa			Diwa ®, Junami ®	B	
Minneiska			SweeTango ®	B	
Moonglo				C	
Morgenduft		Imperatore		B	
Mountain Cove			Ginger Gold ™	D	
Mored			Joly Red ®	A	
Mutsu		Crispin		D	
Newton				C	
Nicogreen			Greenstar ®	D	
Nicoter			Kanzi ®	B	
Northern Spy				C	
Ohrin		Orin		D	
Paula Red				B	
Pinova			Corail ®	C	
	RoHo 3615		Evelina ®	B	
Piros				C	
Plumac			Koru ®	B	
Prem A153			Lemonade ®, Honeymoon ®	C	
Prem A17			Smitten ®	C	
Prem A280			Sweetie™	B	
Prem A96			Rocket ™	B	M
R201			Kissabel ® Rouge	A	
Rafzubin			RubINETTE ®	C	
	Frubaur		RubINETTE ® Rossina	A	

	Rafzubex		RubINETTE ® Rosso	A	
Rajka			Rezista Romelike ®	B	
Regalyou			Candine ®	A	
Red Delicious		Rouge américaine		A	
	Campsur		Red Chief ®	A	
	Erovan		Early Red One ®	A	
	Evasni		Scarlet Spur ®	A	
	Stark Delicious			A	
	Starking			C	
	Starkrimson			A	
	Starkspur			A	
	Topred			A	
	Trumdor		Oregon Spur Delicious ®	A	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne		C	V
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette, Renetta Canada		D	R
RM1			Red Moon ®	A	
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome, Rome Sport		B	
RS1			Red Moon ®	A	
Rubelit				A	
Rubin				C	
Rubinola				B	

Šampion		Shampion, Champion, Szampion		B	
	Reno 2			A	
	Šampion Arno	Szampion Arno		A	
Santana				B	
Sciearly			Pacific Beauty TM , NZ Beauty	A	
Scifresh			Jazz TM	B	
Sciglo			Southern Snap TM	A	
Scilate			Envy ®	B	
Sciray		GS48		A	
Scired			NZ Queen	A	R
Sciros			Pacific Rose TM , NZ Rose	A	
Senshu				C	
Shinano Gold			Yello ®	D	
Spartan				A	
SQ 159			Natyra ®, Magic Star ®	A	
Stayman				B	
Summerred				B	
Sunrise				A	
Sunset				D	R
Suntan				D	R
Sweet Caroline				C	
TCL3			Posy ®	A	
Topaz				B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early		B	
Tsugaru				C	

UEB32642			Opal ®	D	
WA 2			Sunrise Magic ™	A	
WA 38			Cosmic Crisp ™	A	
Worcester Pearmain				B	
Xeleven			Swing ® natural more	A	
York				B	
Zari				B	
Zouk 16			Flanders Pink ®, Mariposa ®	B	
Zouk 31			Rubisgold ®	D	
Zouk 32			Coryphée ®	A	

DEL 2

Tržni standard za agrume

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za agrume sort (kultivarjev), vzgojenih iz spodaj navedenih vrst, ki se potrošniku dostavijo sveži, pri čemer so izključeni agrumi za industrijsko predelavo:

- limone, vzgojene iz vrste *Citrus limon* (L.) Burm. F. in njenih hibridov,
- perzijske limete, vzgojene iz vrste *Citrus latifolia* (Yu. Tanaka) Tanaka, debeloplodne kisle limete, znane tudi kot limete bears ali tahiti, in njenih hibridov,
- mehiške limete, vzgojene iz vrste *Citrus aurantiifolia* (Christm.) Swingle, znane tudi kot kisle limete in limete key, in njenih hibridov,
- indijske sladke limete, palestinske sladke limete, vzgojene iz vrste *Citrus limettioides* Tanaka in njenih hibridov,
- mandarine, vzgojene iz vrste *Citrus reticulata* Blanco, vključno s satsumami (*Citrus unshiu* Marcow), klementinami (*Citrus clementina* hort. ex Tanaka), navadnimi mandarinami (*Citrus deliciosa* Ten.) in tangerinami (*Citrus tangerina* Tanaka), ki so vzgojene iz teh vrst in njihovih hibridov,
- pomaranče, vzgojene iz vrste *Citrus sinensis* (L.) Osbeck in njenih hibridov.
- grenivka, vzgojena iz vrste *Citrus paradisi* Macfad. in njenih hibridov,
- pomelo, vzgojeno iz vrste *Citrus maxima* (Burm.) Merr. in njenih hibridov.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za agrume po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,

- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti agrumi v vseh razredih:

- nepoškodovani,
- brez odrgnin in/ali večjih zaceljenih vreznin,
- zdravi; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čisti, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez znakov ovenelosti in izsušitve,
- brez poškodb, ki bi jih povzročila nizka temperatura ali pozeba,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje agrumov morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Agrumi morajo doseči primerno stopnjo razvitosti in zrelosti ob upoštevanju sortnih značilnosti, časa obiranja in pridelovalnega področja.

Zrelost agrumov se določa z naslednjimi parametri, ki so navedeni za vsako sorto:

- najmanjša vsebnost soka,
- najmanjša skupna vsebnost topnih trdnih snovi, npr. najmanjša vsebnost sladkorja,
- najmanjše razmerje sladkor/kislina ⁽¹³⁾,
- obarvanost.

Stopnja obarvanosti mora biti takšna, da po normalnem razvoju agrumi dosežejo sortno značilno obarvanost na točki namembnega kraja.

	Minimalna vsebnost soka (v %)	Najmanjša vsebnost sladkorja (Brix)	Najmanjše razmerje sladkor/kislina	Obarvanost
<i>Limone</i>	20			Biti mora sortno značilna. Dovoljeni so sadeži zelene (vendar ne temno zelene) barve, če ustrezajo minimalnim zahtevam glede vsebnosti soka.

⁽¹³⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

Limete

Perzijska limeta	42			Sadeži bi morali biti zeleni, vendar imajo lahko rumene lise, ki obsegajo do 30 % površine pri perzijskih limetah ter do 20 % površine pri mehiških in indijskih limetah.
Mehiške in indijske sladke limete	40			

Satsume, klementine, druge sorte mandarin in njihovi hibridi

Satsume	33		6,5:1	Biti mora sortno značilna vsaj na eni tretjini površine sadeža.
Klementine	40		7,0:1	
Druge sorte mandarin in njihovi hibridi	33		7,5:1 (!)	

Pomaranče

Rdeče pomaranče	30		6,5:1	Biti mora sortno značilna. Vendar so dovoljeni sadeži s svetlo zeleno barvo, ki ne presega petine celotne površine sadeža, če ustrezajo minimalnim zahtevam glede vsebnosti soka.
Skupina navel	33		6,5:1	
Druge sorte	35		6,5:1	
Mosambi, sathgudi in pacitan z več kot petino zelene barve	33			
Druge sorte z več kot petino zelene barve	45			

Grenivke in hibridi

Vse sorte in hibridi	35			Biti mora sortno značilna.
Oroblanco	35	9		Dovoljeni so sadeži zelenkaste (zelene pri oroblanco) barve, če ustrezajo minimalnim zahtevam glede vsebnosti soka.
Pomela in hibridi		8		Biti mora sortno značilna vsaj na dveh tretjinah površine sadeža.

(!) Najmanjše razmerje sladkor/kislina pri sortah mandara in mineola do konca tržnega leta, ki se začne 1. januarja 2023, znaša 6,0:1.

Agrumom, ki izpolnjujejo te zahteve glede zrelosti, se lahko razbarva zelena barva. Ta postopek je dovoljen samo, če druge naravne organoleptične lastnosti niso spremenjene.

C. Klasifikacija

Agrumi se uvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Agrumi v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo značilni za sorto in/ali komercialni tip.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni izgled proizvoda, njegovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) *Razred I*

Agrumi v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo značilni za sorto in/ali komercialni tip.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti, vključno z rahlo sončno ožganostjo,
- neznatne napredujoče pomanjkljivosti na kožici, če ne segajo do mesa,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, do katerih je prišlo med izoblikovanjem sadeža, kot so srebrna krastavost, mrežavost ali poškodbe zaradi škodljivih organizmov,
- neznatne zarasle mehanske pomanjkljivosti, kot so poškodbe zaradi toče, trenja ali pretovarjanja,
- majhna in delna ločitev lupine (ali skorje) za vse sadje skupine mandarin.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrstijo agrumi, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da agrumi ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- napake v obarvanosti, vključno s sončnimi ožigi,
- napredujoče pomanjkljivosti na kožici, če ne segajo do mesa,
- pomanjkljivosti na kožici, do katerih je prišlo med izoblikovanjem sadeža, kot so srebrna krastavost, mrežavost ali poškodbe zaradi škodljivih organizmov,
- zarasle mehanske poškodbe, kot so poškodbe zaradi toče, trenja ali pretovarjanja,
- zaceljene površinske poškodbe,
- hrapava kožica,
- majhna in delna ločitev lupine (ali skorje) za pomaranče in delna ločitev lupine (ali skorje) za vse sadje skupine mandarin.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela sadeža ali s štejetem.

A. **Najmanjša velikost**

Uporabljajo se naslednje najmanjše velikosti:

Sadje	Premer (v mm)
Limone	45
Perzijske limete	42
Mehiške in indijske sladke limete	25
Satsume, druge sorte mandarin in hibridi	45
Klementine	35
Pomaranče	53
Grenivke in hibridi	70
Pomela in hibridi	100

B. Izenačenost

Agrumi se lahko sortirajo po velikosti z eno od naslednjih metod:

(a) Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

- 10 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) največ 60 mm,
- 15 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) najmanj 60 mm, vendar največ 80 mm,
- 20 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) najmanj 80 mm, vendar največ 110 mm,
- za sadeže s premerom 110 mm ali več ni omejitve glede razlike med premeri.

(b) Če se uporabljajo kode velikosti, je treba upoštevati kode in premere iz naslednje razpredelnice:

Sadež	Koda velikosti	Premer (v mm)
<i>Limone</i>		
	0	79–90
	1	72–83
	2	68–78
	3	63–72
	4	58–67
	5	53–62
	6	48–57
	7	45–52
<i>Limete</i>		
Perzijske limete	1	58–67
	2	53–62
	3	48–57
	4	45–52
	5	42–49
Mehiške in indijske sladke limete	1	> 45
	2	40,1–45
	3	35,1–40
	4	30,1–35
	5	25–30
<i>Satsume, klementine ter druge sorte mandarin in hibridi</i>		
	1-XXX	78 in več
	1-XX	67–78
	1 ali 1-X	63–74
	2	58–69
	3	54–64
	4	50–60

	5	46–56
	6 (!)	43–52
	7	41–48
	8	39–46
	9	37–44
	10	35–42
<i>Pomaranče</i>		
	0	92–110
	1	87–100
	2	84–96
	3	81–92
	4	77–88
	5	73–84
	6	70–80
	7	67–76
	8	64–73
	9	62–70
	10	60–68
	11	58–66
	12	56–63
	13	53–60
<i>Grenivke in hibridi</i>		
	0	> 139
	1	109–139
	2	100–119
	3	93–110
	4	88–102
	5	84–97
	6	81–93
	7	77–89
	8	73–85
	9	70–80
<i>Pomela in hibridi</i>		
	0	> 170
	1	156–170
	2	148–162
	3	140–154
	4	132–146
	5	123–138

	6	116–129
	7	100–118

(¹) Velikosti pod 45 mm se nanašajo samo na klementine.

Izenačenost po velikosti se doseže z zgoraj navedeno velikostno lestvico, če ni drugače navedeno:

za sadje v velikih zabojih in sadje v prodajnih enotah pakiranja z neto maso 5 kg maksimalna razlika ne sme presežati razpona, pridobljenega z združevanjem treh zaporednih velikosti na velikostni lestvici.

(c) Pri sadežih, katerih velikost se določi s štetjem, mora biti razlika v velikosti skladna s točko (a).

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) *Razred „ekstra“*

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % agrumov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) *Razred I*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % agrumov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) *Razred II*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % agrumov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je odstopanje 10 % po številu ali masi agrumov, ki ustrezajo velikosti tik pod in/ali nad tisto (ali tistimi, v primeru kombinacije treh velikosti) z enot pakiranja.

V vsakem primeru odstopanje 10 % velja samo za sadeže, ki niso manjši od naslednjih najmanjših velikosti:

Sadje	Premer (v mm)
Limone	43
Perzijske limete	40
Mehiške in indijske sladke limete	Ni relevantno
Satsume, druge sorte mandarin in hibridi	43
Klementine	34
Pomaranče	50
Grenivke in hibridi	67
Pomela in hibridi	98

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. **Izenačenost**

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo agrume istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti in velikosti ter po možnosti enake stopnje zrelosti in razvitosti.

Poleg tega se za razred „ekstra“ zahteva izenačenost po obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica agrumov izrazito različnih sort pakira skupaj v prodajnem pakiranju, če so proizvodi izenačeni po kakovosti, ter za vsako zadevno sorto po sorti ali komercialnem tipu in poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. **Embalaža**

Agrumi morajo biti pakirani tako, da so primerno zavarovani.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Če so agrumi zaviti v papir, je treba uporabiti tanek, suh, nov papir brez vonja ⁽¹⁴⁾.

Uporaba kakršne koli snovi, ki bi lahko spremenila naravne značilnosti agrumov, predvsem njihov okus ali vonj ⁽¹⁵⁾, je prepovedana.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi. V pakiranju je dovoljena kratka, neolesenela vejica z nekaj zelenimi listi, ki se drži sadeža.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽¹⁶⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive spodnje podatke, ki so vidni od zunaj.

A. **Identifikacija**

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

⁽¹⁴⁾ Uporaba konzervansov ali kakršnih koli drugih kemičnih snovi, ki na lupini sadežev puščajo tuj vonj, je dovoljena, kadar je to v skladu z veljavnimi določbami Unije.

⁽¹⁵⁾ Uporaba konzervansov ali kakršnih koli drugih kemičnih snovi, ki na lupini sadežev puščajo tuj vonj, je dovoljena, kadar je to v skladu z veljavnimi določbami Unije.

⁽¹⁶⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

B. Vrsta proizvoda

„Limone“, „Limete“, „Perzijske limete“, „Mehiške limete“, „Indijske sladke limete“/„Palestinske sladke limete“, „Mandarine“, „Pomaranče“, „Grenivke“, „Pomela“, če proizvod ni viden od zunaj.

„Mešanica agrumov“ ali enakovredno poimenovanje in splošna imena različnih vrst, če vsebujejo mešanico agrumov izrazito različnih vrst.

Za pomaranče ime sorte in/ali skupino sort v primeru skupin „navel“ in „valencias“.

Za „satsume“ in „klementine“ se zahteva splošno ime vrste, ime sorte pa je neobvezno.

Za druge mandarine ali njihove hibride se zahteva ime sorte.

Za vse druge vrste: ime sorte je neobvezno.

Ime sorte se lahko nadomesti s sopomenko. Trgovsko ime ⁽¹⁷⁾ se lahko navede samo skupaj s sorto ali sopomenko.

Barva mesa „bela“, „rožnata“ ali „rdeča“ za grenivke in pomela, kjer je to primerno.

„S pečkami“ v primeru klementin z več kot 10 pečkami.

„Brez pečk“ (neobvezno, agrumi brez pečk lahko občasno vsebujejo pečke).

C. Poreklo proizvoda

— Država porekla ⁽¹⁸⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

— Kadar gre za mešanico izrazito različnih vrst agrumov različnega porekla, je pri imenu zadevne vrste treba navesti državo porekla.

D. Prodajne označbe

— Razred.

— Velikost, izražena s/z:

— najmanjšo in največjo velikostjo (v mm) ali

— kodo velikosti, ki ji neobvezno sledi najmanjša in največja velikost, ali

— številom.

— Omemba konzervansa ali druge kemične snovi, če je bila uporabljena v fazi po obiranju.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL 3

Tržni standard za kivi**I. OPREDELITEV PROIZVODA**

Ta standard se uporablja za kivi (poznani tudi kot *Actinidia*) sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Actinidia chinensis* Planch. in *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C.F. Liang in A.R. Ferguson, ki se potrošniku dostavi svež, pri čemer je izključen kivi za industrijsko predelavo.

⁽¹⁷⁾ Trgovsko ime je lahko blagovna znamka, za katero je bila zahtevana ali pridobljena zaščita, ali katero koli drugo trgovsko poimenovanje.

⁽¹⁸⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za kivi po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti kivi v vseh razredih:

- nepoškodovan (toda brez peclja),
- zdrav; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čist, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- dovolj čvrst; ne mehak, ne ovenel, ne prepojen z vodo,
- pravilno oblikovani, dvojni ali večkratni sadeži so izključeni,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje kivija morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Minimalne zahteve glede zrelosti

Kivi mora biti dovolj razvit in zrel.

Za izpolnitev te zahteve morajo sadeži in embalaža doseči stopnjo zrelosti najmanj 6,2° Brix ⁽¹⁹⁾ ali povprečno vsebnost 15 % suhe snovi, čemur mora slediti 9,5° Brix pri vstopu v distribucijsko verigo.

C. Klasifikacija

Kivi se uvršča v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Kivi v tem razredu mora biti odlične kakovosti. Biti mora sortno značilen.

Sadež mora biti čvrst in meso mora biti popolnoma zdravo.

Biti mora brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni izgled proizvoda, njegovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

Razmerje med najmanjšim in največjim premerom sadeža, izmerjenim v ekvatorialnem delu, mora biti najmanj 0,8.

(ii) Razred I

Kivi v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora sortno značilen.

Sadež mora biti čvrst in meso mora biti popolnoma zdravo.

⁽¹⁹⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki (vendar plod ne sme biti nepravilno izbočen ali nepravilno oblikovan),
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, če celotna površina ne preseže 1 cm²,
- majhno „Haywardovo znamenje“ v obliki longitudinalnih črt in brez izbočenosti.

Razmerje med najmanjšim in največjim premerom sadeža, izmerjenim v ekvatorialnem delu, mora biti najmanj 0,7.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrsti kivi, ki ne izpolnjuje zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjuje pa minimalne zahteve iz točke A.

Sadež mora biti razmeroma čvrst, meso pa ne sme imeti velikih pomanjkljivosti.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da kivi ohrani svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- pomanjkljivosti na kožici, na primer majhne zaceljene vreznine ali brazgotinasto/opraskano tkivo, če skupna površina ne presega 2 cm²,
- več izrazitejših „Haywardovih šivov“ z majhnimi izrastki,
- rahle odrgrnine.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se ugotavlja s tehtanjem sadeža.

Najmanjša masa za razred „ekstra“ je 90 g, za razred I 70 g in za razred II 65 g.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

- 10 g za sadeže, katerih masa je manjša od 85 g,
- 15 g za sadeže, katerih masa je med 85 g in 120 g,
- 20 g za sadeže, katerih masa je med 120 g in 150 g,
- 40 g za sadeže, katerih masa je večja od 150 g.

IV. DOLOČBE GLEDE Odstopanj

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. **Dovoljena odstopanja glede kakovosti**

(i) *Razred „ekstra“*

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % kivijev po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) *Razred I*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % kivijev po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) *Razred II*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % kivijev po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi kivijev, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti.

Vendar kivi ne sme tehtati manj kot 85 g v razredu „ekstra“, 67 g v razredu I in 62 g v razredu II.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo kivi istega porekla, sorte, kakovosti in velikosti.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Kiviji morajo biti pakirani tako, da so ustrezno zavarovani.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽²⁰⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla,
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Kivi“ in/ali „aktinidija“, če vsebina pakiranja ni vidna od zunaj.
- Ime sorte (neobvezno).
- Barva mesa ali ustrezna označba, če ni zeleno.

⁽²⁰⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽²¹⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

D. Prodajne oznambe

- Razred.
- Velikost, izražena kot najmanjša in največja masa sadeža.
- Število sadežev (neobvezno).

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL 4

Tržni standard za solato, kodrolistno endivijo in širokolistno (eskariol) endivijo**I. OPREDELITEV PROIZVODA**

Ta standard se uporablja za:

- svežo solato sort (kultivarjev), vzgojenih iz:
 - *Lactuca sativa* var. *capitata* L. (glavnate solate, ki vključujejo mehkolistne in krhkolistne solate),
 - *Lactuca sativa* var. *longifolia* Lam. (vezivka),
 - *Lactuca sativa* var. *crispa* L. (listnata solata),
 - za križance teh sort in
- kodrolistno endivijo sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Cichorium endivia* var. *crispum* Lam. in
- endivijo eskariol sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Cichorium endivia* var. *latifolium* Lam.,

ki se potrošniku dostavijo sveži.

Standard se ne uporablja za solato in endivijo za industrijsko predelavo ali za posamične liste solate in endivije s koreninsko grudo ali solate v lončkih.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za proizvode po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti proizvodi v vseh razredih:

- nepoškodovani,
- zdravi; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,

⁽²¹⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

- čisti in obrezani (praktično brez listov, ki so umazani od prsti ali drugega rastnega substrata in praktično brez vidnih tujih snovi),
- svežega videza,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivi organizmi,
- neuveli in čvrsti,
- brez odganjanja v cvet,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Solata je lahko rdečkasto razbarvana, če je to razbarvanje posledica nizkih temperatur med rastjo, razen če to močno vpliva na njen videz.

Korenine morajo biti odrezane blizu osnove zunanjih listov, rez pa mora biti gladek.

Solata in endivija morata biti normalno razviti. Razvitost in stanje proizvodov morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Klasifikacija

Proizvodi se uvrščajo v naslednja razreda:

(i) Razred I

Proizvodi v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo značilni za sorto in/ali komercialni tip.

Proizvodi morajo prav tako biti:

- lepo oblikovani,
- čvrsti (ob upoštevanju metod pridelave in tipa proizvoda),
- brez poškodb ali znakov propadanja, zaradi katerih bi bila užitnost zmanjšana,
- brez poškodb zaradi zmrzali.

Glavnata solata mora imeti eno samo lepo oblikovano srce. Glavnata solata, pridelana v zavarovanih prostorih, pa ima lahko majhno srce.

Vezivka mora imeti srce, ki je lahko majhno.

Osrednji del kodrolistne endivije in endivije eskariol mora biti rumen.

(ii) Razred II

V ta razred se uvrstijo proizvodi, ki ne izpolnjujejo zahtev za razred I, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Proizvodi morajo biti:

- razmeroma pravilno oblikovani,
- brez poškodb ali znakov propadanja, zaradi katerih bi bila resno zmanjšana užitnost.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da proizvodi ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- rahla porumenelost,
- rahle poškodbe zaradi škodljivih organizmov.

Glavnata solata mora imeti srce, ki pa je lahko majhno. Glavnata solata, pridelana v zavarovanih prostorih, pa je lahko brez srca.

Vezivka je lahko brez srca.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se ugotavlja z maso na enoto.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

(a) Solata

- 40 g, če je masa najlažje enote manj kot 150 g na enoto,
- 100 g, če je masa najlažje enote med 150 g in 300 g na enoto,
- 150 g, če je masa najlažje enote med 300 g in 450 g na enoto,
- 300 g, če je masa najlažje enote več kot 450 g na enoto.

(b) Kodrolistna endivija in endivija eskariol

- 300 g.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % proizvodov po številu enot, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(ii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % proizvodov po številu, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu proizvodov, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo proizvode istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti in velikosti.

Vendar se lahko mešanica solate in/ali endivije izrazito različnih sort, komercialnih tipov in/ali barv pakira skupaj v enoti pakiranja, če so proizvodi izenačeni po kakovosti ter za vsako sorto, komercialni tip in/ali barvo po poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Proizvodi morajo biti pakirani tako, da so ustrezno zavarovani. Pakirani morajo biti smiselno glede na velikost in vrsto pakiranja, brez praznih prostorov in drobljenja.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽²²⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Solata“, „mehkolistna solata“, „eskarijotka“, „krhkolistna solata“, „vezivka“, „listnata solata“ (ali in če je to ustrezno: „hrastolistna solata“, „lollo bionda“, „lollo rossa“), „kodrolistna endivija“, „širokolistna (eskariol) endivija“ ali enakovredno poimenovanje, če vsebina ni vidna od zunaj;
- „Pridelana v zavarovanih prostorih“ ali enakovredna oznaka, kjer je to primerno.
- Ime sorte (neobvezno).
- „Mešanica solate/endivije“ ali ustrezno poimenovanje, če gre za mešanico solate in/ali endivije izrazito različnih sort, komercialnih tipov in/ali barv. Če proizvodi niso vidni od zunaj, je treba navesti sorte, komercialne tipe in/ali barve ter zadevno količino v enoti pakiranja.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla ⁽²³⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.
- V primeru mešanice solate in/ali endivije izrazito različnih sort, komercialnih tipov in/ali barv različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg imena zadevne sorte, komercialnega tipa in/ali barve.

D. Prodajne oznambe

- Razred
- Velikost, izražena kot minimalna masa enote ali kot število enot.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

⁽²²⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

⁽²³⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

DEL 5

Tržni standard za breskve in nektarine

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za breskve in nektarine sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Prunus persica* Sieb. in Zucc., ki se potrošniku dostavijo sveže, pri čemer so izključene breskve in nektarine za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za breskve in nektarine po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti breskve in nektarine v vseh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez sadežev, ki bi bili razcepljeni v pecljevi jamici,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje breskev in nektarin morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Sadje mora biti dovolj razvito in zrelo. Minimalni indeks refraktometra mesa mora biti večji ali enak 8° Brix ⁽²⁴⁾.

C. Klasifikacija

Breskve in nektarine se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Breskve in nektarine v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni videz proizvoda, na kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

⁽²⁴⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

(ii) *Razred I*

Breskve in nektarine v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo sortno značilne. Meso mora biti popolnoma zdravo.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti v razvoju,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- rahli sledovi odtisov, ki niso večji od 1 cm² celotne površine,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 1,5 cm pri poškodbah podolgovate oblike,
 - so lahko velike največ 1 cm² pri drugih pomanjkljivostih.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrstijo breskve in nektarine, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Meso mora biti brez večjih pomanjkljivosti.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da breskve in nektarine ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v razvoju, vključno z razcepljenimi koščicami, pod pogojem, da je sadež zaprt, meso pa zdravo,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- poškodbe (odrgnine), ki so lahko rahlo razbarvane in ne smejo pokrivati več kot 2 cm² celotne površine,
- pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 2,5 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike,
 - so lahko velike največ 2 cm² celotne površine pri drugih pomanjkljivostih.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela ali z maso ali s štejem.

Najmanjša velikost je:

- 56 mm ali 85 g v razredu „ekstra“,
- 51 mm ali 65 g v razredih I in II.

Sadje, manjše od 56 mm oziroma 85 g, se ne trži v obdobju od 1. julija do 31. oktobra (na severni polobli) in od 1. januarja do 30. aprila (na južni polobli).

Naslednje določbe so za razred II neobvezne.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

(a) za sadeže, katerih velikost se določi s premerom:

- 5 mm za sadeže, manjše od 70 mm,
- 10 mm za sadeže velikosti 70 mm ali več.

(b) za sadeže, katerih velikost se določi z maso:

- 30 g za sadeže, manjše od 180 g,
- 80 g za sadeže velikosti 180 g ali več;

(c) pri sadežih, katerih velikost se določi s štejem, mora biti razlika v velikosti skladna s točko (a) ali (b).

Če se uporabljajo kode velikosti, je treba upoštevati kode iz naslednje razpredelnice:

	Oznaka	Premer		ali	Masa	
		od	do		od	do
		(v mm)	(v mm)		(v g)	(v g)
1	D	51	56		65	85
2	C	56	61		85	105
3	B	61	67		105	135
4	A	67	73		135	180
5	AA	73	80		180	220
6	AAA	80	90		220	300
7	AAAAA	> 90			> 300	

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred „ekstra“

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % breskev ali nektarin po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % breskev ali nektarin po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % breskev ali nektarin po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (če je proizvod sortiran po velikosti): dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi breskev ali nektarin, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo breskve ali nektarine istega porekla, sorte, kakovosti, stopnje zrelosti in velikosti (če je proizvod sortiran po velikosti), v razredu „ekstra“ pa morajo biti plodovi izenačeni tudi po obarvanosti.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Breskve in nektarine morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽²⁵⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Breskve“ ali „nektarine“, če vsebina ni vidna od zunaj.
- Barva mesa.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽²⁶⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost (če je proizvod sortiran po velikosti), izražena z najmanjšim in največjim premerom (v mm) ali z najmanjšo in največjo maso (v g) ali s kodo velikosti.
- Število enot (neobvezno).

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

⁽²⁵⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

⁽²⁶⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

DEL 6

Tržni standard za hruške

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za hruške sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Pyrus communis* L., ki se potrošniku dostavijo sveže, pri čemer so izključene hruške za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za hruške po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. **Minimalne zahteve**

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti hruške v vseh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje hrušk morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. **Zahteve glede zrelosti**

Razvitost in zrelost hrušk morata biti takšni, da omogočata nadaljnje zorenje proizvodov, dokler ne dosežejo stopnje zrelosti, značilne za posamezno sorto.

C. **Klasifikacija**

Hruške se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) *Razred „ekstra“*

Hruške v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto ⁽²⁷⁾.

Meso mora biti popolnoma zdravo in kožica brez mrežavosti.

Biti morajo brez pomanjkljivosti razen zelo majhnih sprememb kožice, če te ne vplivajo na splošni videz sadežev, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

⁽²⁷⁾ Neizčrpan seznam debeloplodnih in poletnih sort hrušk je v dodatku k temu standardu.

Pecelj mora biti nepoškodovan.

Hruške ne smejo biti kašaste.

(ii) *Razred I*

Hruške v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto ⁽²⁸⁾.

Meso mora biti popolnoma zdravo.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti v razvoju,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- zelo rahla mrežavost,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 2 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike,
 - skupaj ne pokrivajo več kot 1 cm² celotne površine pri drugih pomanjkljivostih, razen peg škrlupa (*Venturia pirina* in *V. inaequalis*), ki skupaj ne smejo pokrivati površine, večje od 0,25 cm²,
- rahle odrgnine ne smejo pokrivati več kot 1 cm² površine.

Pecelj je lahko rahlo poškodovan.

Hruške ne smejo biti kašaste.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrstijo hruške, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Meso mora biti brez večjih pomanjkljivosti.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da hruške ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v razvoju,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- rahla mrežavost,
- pomanjkljivosti na kožici, ki:
 - so lahko dolge največ 4 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike,
 - skupaj ne pokrivajo več kot 2,5 cm² celotne površine pri drugih pomanjkljivostih, razen peg škrlupa (*Venturia pirina* in *V. inaequalis*), ki skupaj ne smejo pokrivati površine, večje od 1 cm²,
- rahle odrgnine ne smejo pokrivati več kot 2 cm² površine.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela ali z maso.

Najmanjša velikost je:

⁽²⁸⁾ Neizčrpan seznam debeloplodnih in poletnih sort hrušk je v dodatku k temu standardu.

(a) za sadeže, katerih velikost se določi s premerom:

	„Ekstra“ (v mm)	Razred I (v mm)	Razred II (v mm)
Debeloplodne sorte	60	55	55
Druge sorte	55	50	45

(b) za sadeže, katerih velikost se določi z maso:

	„Ekstra“ (v g)	Razred I (v g)	Razred II (v g)
Debeloplodne sorte	130	110	110
Druge sorte	110	100	75

Pri poletnih hruškah, ki so vključene v dodatek k temu standardu, ni treba upoštevati najmanjše velikosti.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je razlika v velikosti plodov v isti enoti pakiranja lahko največ:

(a) za sadeže, katerih velikost se določi s premerom:

- 5 mm za razred „ekstra“ ter za sadeže iz razredov I in II, ki so pakirani v vrstah in vložkih.
- 10 mm za sadeže iz razreda I, ki so pakirani v prodajni embalaži ali v razsutem stanju v enoti pakiranja.

(b) za sadeže, katerih velikost se določi z maso:

- za sadeže razreda „ekstra“ ter za sadeže iz razredov I in II, ki so pakirani v vrstah in vložkih:

Razpon (v g)	Razlika v masi (v g)
75–100	15
100–200	35
200–250	50
> 250	80

- za sadeže iz razreda I, ki so pakirani v prodajni embalaži ali v razsutem stanju v enoti pakiranja:

Razpon (v g)	Razlika v masi (v g)
100–200	50
> 200	100

Za sadeže iz razreda II, ki so pakirani v prodajni embalaži ali v razsutem stanju v enoti pakiranja, ni določena omejitev glede izenačenosti po velikosti.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti**(i) Razred „ekstra“**

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % hrušk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % hrušk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % hrušk po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi hrušk, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti. To odstopanje se ne sme uporabljati za plodove velikosti:

- 5 mm ali več pod najmanjšim premerom,
- 10 g ali več pod najmanjšo maso.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE**A. Izenačenost**

Vsebina vsakega pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo hruške istega porekla, sorte, kakovosti, velikosti (če je proizvod sortiran po velikosti) in iste stopnje zrelosti.

V razredu „ekstra“ morajo biti plodovi izenačeni tudi po obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica hrušk izrazito različnih sort pakira skupaj v prodajnem pakiranju, če so proizvodi izenačeni po kakovosti in za vsako zadevno sorto po poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Hruške morajo biti pakirane tako, da je proizvod ustrezno zaščiten.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽²⁹⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive spodnje podatke, ki so vidni od zunaj.

⁽²⁹⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Hruške“, če vsebina embalaže ni vidna od zunaj.
- Ime sorte. Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort hrušk, imena različnih sort.
- Ime sorte se lahko nadomesti s sopomenko. Trgovsko ime ⁽³⁰⁾ se lahko navede samo skupaj s sorto ali sopomenko.

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽³¹⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort hrušk različnega porekla, je pri imenu zadevne sorte treba navesti državo porekla.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost ali število enot pri pakiranju v vrste in vložke.
- V primeru identifikacije po velikosti:
 - (a) pri proizvodih, za katere veljajo pravila o izenačenosti, najmanjši in največji premer ali najmanjša in največja masa,
 - (b) pri proizvodih, za katere ne veljajo pravila o izenačenosti, po potrebi premer ali masa najmanjšega sadeža v enoti pakiranja z navedbo „in več“ ali enakovredno navedbo, po potrebi pa tudi premer ali masa največjega sadeža v enoti pakiranja.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

⁽³⁰⁾ Trgovsko ime je lahko blagovna znamka, za katero je bila zahtevana ali pridobljena zaščita, ali katero koli drugo trgovsko poimenovanje.

⁽³¹⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

Dodatek

Neizčrpan seznam debeloplodnih sort hrušk in poletnih hrušk po sortah

Drobnoplodne in druge sorte, ki niso v razpredelnici, se lahko tržijo, če izpolnjujejo zahteve po velikosti za druge sorte, kot je opisano v oddelku III tega standarda.

Nekatere od sort iz spodnje razpredelnice se lahko tržijo pod trgovskimi imeni, za katera je bila zahtevana ali pridobljena zaščita blagovne znamke v eni ali več državah. V prvem in drugem stolpcu razpredelnice niso navedene take blagovne znamke. Sklicevanje na znane blagovne znamke je zgolj v vednost navedeno v tretjem stolpcu.

Legenda:

D = debeloplodna sorta

PH = poletne hruške, za katere ni zahtevana najmanjša velikost

Sorta	Sinonimi	Blagovne znamke	Velikost
Abbé Fétel	Abate Fétel		D
Abugo o Siete en Boca			PH
Akça			PH
Alka			D
Alsa			D
Amfora			D
Alexandrine Douillard			D
Bambinella			PH
Bergamotten			PH
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		D
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		D
Beurré Clairgeau			D
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		D
Beurré Giffard			PH
Beurré précoce Morettini	Morettini		PH
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadona, Blanquilla		PH
Carusella			PH
Castell	Castell de Verano		PH
Colorée de Juillet	Bunte Juli		PH
Comice rouge			D
Concorde			D
Condoula			PH
Coscia	Ercolini		PH

Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		D
D'Anjou			D
Dita			D
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		PH
Doyenné d'hiver	Winterdechant		D
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		D
Erika			D
Etrusca			PH
Flamingo			D
Forelle			D
Général Leclerc		Amber Grace™	D
Gentile			PH
Golden Russet Bosc			D
Grand champion			D
Harrow Delight			D
Jeanne d'Arc			D
Joséphine			D
Kieffer			D
Klapa Milule			D
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		PH
Lombacad		Cascade ®	D
Moscatella			PH
Mramornaja			D
Mustafabey			PH
Packham's Triumph	Williams d'Automne		D
Passe Crassane	Passa Crassana		D
Perita de San Juan			PH
Pérola			PH
Pitmaston	Williams Duchesse		D
Précoce de Trévoux	Trévoux		PH
Président Drouard			D

Rosemarie			D
Santa Maria	Santa Maria Morettini		PH
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		PH
Suvenirs			D
Taylors Gold			D
Triomphe de Vienne			D
Vasarine Sviestine			D
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		D

DEL 7

Tržni standard za jagode

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za jagode sort (kultivarjev), vzgojenih iz rodu *Fragaria* L., ki se potrošniku dostavijo sveže, pri čemer so izključene jagode za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za jagode po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti jagode v vseh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza (vendar ne oprane),
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivi organizmi,
- s čašo (razen v primeru gozdnih jagod); čaša in stebelce (če je prisotno) morata biti sveža in zelena,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Jagode morajo biti dovolj razvite in zrele. Njihova razvitost in stanje morata biti takšna, da lahko:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Klasifikacija

Jagode se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Jagode v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Biti morajo:

- poleg upoštevanja sortnih značilnosti svetlega videza,
- brez sledov prsti.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni izgled proizvoda, njegovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) Razred I

Jagode v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo sortno značilne.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhna bela lisa, ki ne sme presegati ene desetine celotne površine posamezne jagode,
- rahli površinski sledovi odtisov.

Biti morajo skoraj brez sledov prsti.

(iii) Razred II

V ta razred se uvrstijo jagode, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da jagode ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- bela lisa, ki ne presega petine celotne površine posamezne jagode,
- rahle površinske odrgnine, za katere ni verjetno, da bi se širile,
- rahli sledovi prsti.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela.

Najmanjša velikost je:

- 25 mm v razredu „ekstra“,
- 18 mm v razredih I in II.

Za gozdne jagode najmanjša velikost ni določena.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti**(i) Razred „ekstra“**

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % jagod po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % jagod po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % jagod po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi jagod, ki ne izpolnjujejo zahtev glede najmanjše velikosti.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE**A. Izenačenost**

Vsebina vsakega pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo jagode istega porekla, sorte in kakovosti.

Jagode razreda „ekstra“, razen gozdnih jagod, morajo biti zlasti izenačene glede stopnje zrelosti, barve in velikosti. Jagode razreda I so lahko po velikosti manj izenačene.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Jagode morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zavarovane.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽³²⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;

⁽³²⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Jagode“, če vsebina pakiranja ni vidna od zunaj.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽³³⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

D. Prodajne označbe

- Razred.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke IV niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL 8

Tržni standard za papriko

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za paprike sort ⁽³⁴⁾ (kultivarjev), vzgojenih iz *Capsicum annuum* L., ki se potrošniku dostavijo sveže, pri čemer so izključene paprike za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za paprike po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti paprike v vseh razredih:

- nepoškodovane,
- zdrave; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- čvrste,

⁽³³⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

⁽³⁴⁾ Nekatere sorte paprike so lahko pekočega okusa. Primeri komercialnih sort paprike z rahlo pekočim okusom so sivri, padron in somborka.

- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez poškodb, ki bi jih povzročila nizka temperatura ali pozeba,
- s peclji; pecelj mora biti lepo odrezan, čaša pa cela,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Razvitost in stanje paprik morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Klasifikacija

Paprike se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Paprike iz tega razreda morajo biti odlične kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto in/ali komercialni tip.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni izgled proizvoda, njihovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) Razred I

Paprike iz tega razreda morajo biti dobre kakovosti. Njihove lastnosti morajo biti značilne za sorto in/ali komercialni tip.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- rahla posrebitev ali poškodbe, ki jih povzroči trips, na največ 1/3 celotne površine,
- majhne pomanjkljivosti na kožici, kot npr.:
 - vdolbine, praske, sončni ožigi ali sledi odtisov, ki ne smejo biti večji od 2 cm pri pomanjkljivostih podolgovate oblike in 1 cm² pri drugih pomanjkljivostih, ali
 - suhe površinske poškodbe na skupaj največ 1/8 celotne površine,
- rahlo poškodovan pecelj.

(iii) Razred II

V ta razred se uvrstijo paprike, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da paprike ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- posrebitev ali poškodbe, ki jih povzroči trips, na največ 2/3 celotne površine,
- pomanjkljivosti na kožici, kot npr.:
 - vdolbine, praske, sončni ožigi, odrgnine in zarasle poškodbe, ki ne smejo biti večji od 4 cm pri poškodbah podolgovate oblike in 2,5 cm² celotne površine pri drugih poškodbah, ali
 - suhe površinske poškodbe na skupaj največ 1/4 celotne površine,

- poškodba cvetnega konca na dolžini največ 1 cm²,
- ovenelost na največ 1/3 površine,
- poškodovana pecelj in čaša, če je meso v njuni okolici nepoškodovano.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela ali z maso. Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

(a) za paprike, katerih velikost je izmerjena s pomočjo premera:

- 20 mm,

(b) za paprike, katerih velikost je izmerjena s pomočjo mase:

- 30 g, če najtežja paprika tehta največ 180 g,
- 80 g, če najlažja paprika tehta več kot 180 g, vendar manj kot 260 g,
- če najlažja paprika tehta najmanj 260 g, ni omejitve.

Podolgovate paprike morajo biti dovolj izenačene po dolžini.

Izenačenost po velikosti za razred II ni obvezna.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) *Razred „ekstra“*

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % paprik po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) *Razred I*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paprik po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

(iii) *Razred II*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paprik po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (če je proizvod sortiran po velikosti): dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi paprik, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati samo paprike istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti, velikosti (če je proizvod sortiran po velikosti) ter v primeru razreda „ekstra“ in razreda I v precejšnji meri iste stopnje razvitosti in obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica paprik izrazito različnih komercialnih tipov in/ali barv pakira skupaj v enoti, če so proizvodi izenačeni po kakovosti ter za vsak komercialni tip in/ali barvo po poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Paprike morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽³⁵⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Paprike“, če vsebina ni vidna od zunaj.
- „Mešanica paprik“ ali enakovredno poimenovanje, če prodajne enote vsebujejo mešanico paprik izrazito različnih komercialnih tipov in/ali barv. Če proizvodi niso vidni od zunaj, je treba navesti komercialne tipe in/ali barve ter zadevno količino v enoti pakiranja.

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽³⁶⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

V primeru mešanice paprik izrazito različnih komercialnih tipov in/ali barv različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg imena zadevnega komercialnega tipa in/ali barve.

⁽³⁵⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

⁽³⁶⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost (če je proizvod sortirán po velikosti), izražena z najmanjšim in največjim premerom ali z najmanjšo in največjo maso.
- Število enot (neobvezno).
- Po potrebi „pekoča paprika“ ali podobna oznaka.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL 9

Tržni standard za namizno grozdje**I. OPREDELITEV PROIZVODA**

Ta standard se uporablja za namizno grozdje sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Vitis vinifera* L., ki se potrošniku dostavi sveže, pri čemer je izključeno namizno grozdje za industrijsko predelavo.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredelitev zahtev glede kakovosti za namizno grozdje po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti grozdi in jagode v vseh razredih:

- zdravi; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čisti, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivi organizmi,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Poleg tega morajo biti jagode:

- nepoškodovane,
- lepo oblikovane,
- normalno razvite.

Pigmentacija, nastala zaradi sončne svetlobe, se ne šteje za pomanjkljivost.

Razvitost in stanje namiznega grozdja morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Sok sadeža ima na indeksu refraktometra ⁽³⁷⁾ vsaj:

- 12° Brix za sorte alphonse lavallée, cardinal in victoria,
- 13° Brix za vse druge sorte s pečkami,
- 14° Brix za vse sorte brez pečk.

Poleg tega morajo imeti vse sorte zadovoljivo raven razmerja sladkor/kislina.

C. Klasifikacija

Namizno grozdje se razvršča v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Namizno grozdje v tem razredu mora biti odlične kakovosti. Biti mora sortno značilno ob upoštevanju pridelovalnega območja.

Jagode morajo biti čvrste, trdno pritrjene na grozd, enakomerno razporejene v grozdu, meglica pa mora biti praktično nedotaknjena.

Biti morajo brez pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni izgled proizvoda, njihovo kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) Razred I

V tem razredu mora biti namizno grozdje dobre kakovosti. Biti mora sortno značilno ob upoštevanju pridelovalnega območja.

Jagode morajo biti čvrste, trdno pritrjene in morajo imeti čim bolj nedotaknjeno meglico. Lahko pa so manj enakomerno razporejene okoli grozda kot pri razredu „ekstra“.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- zelo rahle ožganine od sonca, ki prizadenejo le kožico,
- majhne pomanjkljivosti na kožici.

(iii) Razred II

V ta razred se uvrsti namizno grozdje, ki ne izpolnjuje zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjuje pa minimalne zahteve iz točke A.

Grozdi lahko kažejo majhne pomanjkljivosti glede oblike, razvitosti in obarvanosti, če te ne vplivajo – ob upoštevanju pridelovalnega območja – na osnovne značilnosti sorte.

Jagode morajo biti dovolj čvrste in dovolj trdno pritrjene ter imeti ohranjeno meglico, če je mogoče. Lahko so manj enakomerno razporejene v grozdu kot jagode iz razreda I.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da namizno grozdje ohrani svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- rahle ožganine od sonca, ki prizadenejo le kožico,
- rahle odrgnine,
- pomanjkljivosti na kožici.

⁽³⁷⁾ Izračunano, kot je opisano v smernicah OECD za objektivne preskuse, na voljo na: <http://www.oecd.org/agriculture/fruit-vegetables/publications/guidelines-on-objective-tests.pdf>.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se ugotavlja po masi grozda.

Najmanjša masa grozda za razred „ekstra“ in za razred I je 75 g. Ta določba se ne uporablja za pakiranja, namenjena za posamezne obroke v vseh razredih.

IV. DOLOČBE GLEDE Odstopanj

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) Razred „ekstra“

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % grozdov po masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred I. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) Razred I

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % grozdov po masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

Poleg teh odstopanj je dovoljenih največ 10 % razsutih jagod po masi, tj. jagod, ki niso pritrjene na grozd, če so jagode zdrave in nepoškodovane.

(iii) Razred II

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % grozdov po masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

Poleg teh odstopanj je dovoljenih največ 10 % razsutih jagod po masi, tj. jagod, ki niso pritrjene na grozd, če so jagode zdrave in nepoškodovane.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede (če je proizvod sortiran po velikosti): dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po masi grozdov, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti. V vsaki enoti pakiranja za potrošnike (razen za posamezne obroke) je dovoljeno z enim grozdom, ki je lažji od 75 g, prilagoditi maso, če grozd izpolnjuje vse druge pogoje navedenega razreda.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo grozde istega porekla, sorte, kvalitete in stopnje zrelosti.

V primeru razreda „ekstra“ morajo biti grozdi približno enake velikosti in obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica namiznega grozdja izrazito različnih sort pakira skupaj v enoti pakiranja, če so proizvodi izenačeni po kakovosti in za vsako zadevno sorto po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Namizno grozdje mora biti pakirano tako, da je ustrezno zaščiteno.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici.

V enoti pakiranja ne sme biti tujih snovi, dovoljeno pa je, da se peclja grozda drži delček poganjka vinske trte z dolžino največ 5 cm kot posebna oblika predstavitve.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽³⁸⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;
- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Namizno grozdje“, če vsebina ni vidna od zunaj.
- Ime sorte. Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort namiznega grozdja, imena različnih sort.

Ime sorte se lahko nadomesti s sopomenko. Trgovsko ime se lahko navede samo skupaj s sorto ali sopomenko.

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla ⁽³⁹⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.
- Kadar gre za mešanico izrazito različnih sort namiznega grozdja različnega porekla, je pri imenu zadevne sorte treba navesti državo porekla.

D. Prodajne označbe

- Razred.

„Grozdi, lažji od 75 g, namenjeni za posamezne obroke“ ali enakovredna označba, kadar je to ustrezno.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke VI niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

⁽³⁸⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

⁽³⁹⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

DEL 10

Tržni standard za paradižnik**I. OPREDELITEV PROIZVODA**

Ta standard se uporablja za paradižnike sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Solanum lycopersicum* L., ki se potrošniku dostavijo sveži, pri čemer so izključeni paradižniki za industrijsko predelavo.

Paradižniki se lahko razvrstijo v štiri komercialne tipe:

- „okrogli“,
- „rebrasti“,
- „izdolženi“,
- paradižniki „češnjevca/koktajla“ (miniaturne sorte) vseh oblik.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za paradižnike po pripravi in pakiranju.

Vendar je mogoče, da v stopnjah po odpremi proizvodi glede na zahteve standarda kažejo:

- rahlo pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- pri proizvodih, ki niso razvrščeni v razred „ekstra“, rahlo kvarjenje zaradi njihovega biološkega razvoja in naravne pokvarljivosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti paradižniki v vseh razredih:

- nepoškodovani,
- proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čisti, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Če so paradižniki v grozdu, morajo biti peclji sveži, zdravi, čisti in brez vseh listov ter kakršne koli vidne tuje snovi.

Razvitost in stanje paradižnikov morata biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Razvitost in zrelost paradižnikov morata biti takšni, da omogočata njihovo nadaljnje zorenje, dokler ne dosežejo zadostne stopnje zrelosti.

C. Klasifikacija

Paradižniki se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) *Razred „ekstra“*

Paradižniki v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Biti morajo sortno značilni.

Biti morajo brez zelenega ovratnika in drugih pomanjkljivosti, razen zelo majhnih površinskih pomanjkljivosti, če te ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) *Razred I*

Paradižniki v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo primerno čvrsti in značilni za sorto.

Biti morajo brez razpok in vidnega zelenega ovratnika.

Dovolijo se lahko naslednje majhne pomanjkljivosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki in razvitosti,
- majhne pomanjkljivosti v obarvanosti,
- majhne pomanjkljivosti na kožici,
- zelo rahle odrgnine.

Poleg tega imajo lahko „rebrasti“ paradižniki:

- zarasle razpoke dolžine največ 1 cm,
- izrastke, ki ne smejo biti preveliki,
- majhen popek, ki ni oplutenel,
- znake oplutenosti, ki ne smejo presežati površine 1 cm²,
- tanko cvetno brazgotino podolgovate oblike (kot šiv), ki ne sme biti daljša od dveh tretjin največjega premera sadeža.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrstijo paradižniki, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Biti morajo primerno čvrsti (vendar so lahko nekoliko manj čvrsti kot v razredu I) in ne smejo imeti nezaraslih razpok.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da paradižniki ohranijo svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitev:

- pomanjkljivosti v obliki in razvitosti,
- pomanjkljivosti v obarvanosti,
- pomanjkljivosti na kožici ali odrgnine pod pogojem, da sadež ni resno poškodovan,
- zaceljene razpoke, ki niso daljše od 3 cm za okrogle, rebraste ali izdolžene paradižnike.

Poleg tega imajo lahko „rebrasti“ paradižniki:

- več brazgotin in pomanjkljivosti od tistih, dovoljenih v razredu I, vendar ne smejo imeti nepravilnih oblik,
- popek,
- znaki oplutenosti, ki ne smejo presežati površine 2 cm²,
- tanko cvetno brazgotino podolgovate oblike (kot šiv).

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Velikost se določi z največjim premerom ekvatorialnega dela, z maso ali s štejetem.

Naslednje določbe ne veljajo za paradižnike v grozdih in so neobvezne za:

- paradižnike češnjevci in koktajl s premerom pod 40 mm,
- rebraste paradižnike nepravilne oblike ter
- razred II.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, je lahko razlika v velikosti proizvodov v isti enoti pakiranja največ:

(a) za paradižnike, katerih velikost je izmerjena s pomočjo premera:

- 10 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) največ 50 mm,
- 15 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) najmanj 50 mm, vendar največ 70 mm,
- 20 mm, če je premer najmanjšega sadeža (kot je označen na pakiranju) najmanj 70 mm, vendar največ 100 mm,
- za sadeže s premerom 100 mm ali več ni omejitve glede razlike med premeri.

Če se uporabljajo kode velikosti, je treba upoštevati kode in premere iz naslednje razpredelnice:

Koda velikosti	Premer (v mm)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

(b) pri paradižnikih, katerih velikost se določi z maso ali s štejetem, mora biti razlika v velikosti skladna z razliko iz točke (a).

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

Za proizvode, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, so na vseh stopnjah trženja dovoljena naslednja odstopanja glede kakovosti in velikosti:

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) *Razred „ekstra“*

Dovoljeno je skupno odstopanje 5 % paradižnikov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 0,5 % sestavljajo proizvodi, ki izpolnjujejo zahteve glede kakovosti za razred II.

(ii) *Razred I*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paradižnikov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za razred II. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 1 % sestavljajo proizvodi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za razred II niti minimalnih zahtev, ali nagniti proizvodi.

Če so paradižniki v grozdu, je dovoljenih 5 % paradižnikov po številu ali masi, ki so se ločili od peclja.

(iii) *Razred II*

Dovoljeno je skupno odstopanje 10 % paradižnikov po številu ali masi, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. V okviru tega odstopanja lahko skupno največ 2 % sestavljajo nagniti proizvodi.

Če so paradižniki v grozdu, je dovoljenih 10 % paradižnikov po številu ali masi, ki so se ločili od peclja.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je skupno odstopanje 10 % po številu ali masi paradižnikov, ki ne ustrezajo zahtevam glede velikosti.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena ter mora vsebovati samo paradižnike istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti in velikosti (če je proizvod sortiran po velikosti).

Zrelost in obarvanost paradižnikov razreda „ekstra“ in razreda I morata biti praktično izenačeni. Poleg tega mora biti dolžina „izdolženega“ paradižnika dovolj izenačena.

Vendar se lahko mešanica paradižnikov izrazito različnih barv, sort in/ali komercialnih tipov pakira skupaj v enoti pakiranja, če so paradižniki izenačeni po kakovosti ter za vsako barvo, sorto in/ali komercialni tip po poreklu. Izenačenost po velikosti se ne zahteva.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Paradižniki morajo biti pakirani tako, da so ustrezno zaščiteni.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Etikete, ki so posamično nalepljene na proizvode, morajo biti takšne, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledi lepila ali pomanjkljivosti na kožici. Informacije, ki so z laserjem vtisnjene na posamezen sadež, ne bi smele povzročiti pomanjkljivosti na mesu ali kožici.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja ⁽⁴⁰⁾ mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in fizični naslov pakirnice in/ali odpremnika (na primer ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če je ta drugačna od države porekla).

Ta navedba se lahko nadomesti:

- za vsa pakiranja, razen predpakirne embalaže, z uradno izdano ali sprejeto kodno oznako, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika, navedeno poleg sklica „Pakirnica in/ali odpremnik“ (ali ustrezne okrajšave). Pred kodno oznako se navede državni/območni šifrant ISO 3166 države, ki je proizvod priznala, če ni država porekla;

⁽⁴⁰⁾ Te določbe glede označevanja se ne uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene v pakiranjih. Vendar se uporabljajo za prodajne enote pakiranja, ki so predložene ločeno.

- samo za predpakiranja z imenom in naslovom prodajalca s sedežem v Uniji, poleg katerih je navedba „Pakirano za:“ ali enakovredna navedba. V tem primeru označevanje vključuje tudi kodo, ki predstavlja pakirnico in/ali odpremnika. Prodajalec navede vse podatke, ki jih inšpekcijski organ šteje za potrebne v zvezi s pomenom te kode.

B. Vrsta proizvoda

- „Paradižnik“ ali „paradižnik v grozdih“ in komercialni tip ali „paradižnik češnjevec/ koktajl“ ali „paradižnik češnjevec/koktajl v grozdih“ ali ustrezno poimenovanje za druge miniaturne sorte, če vsebina ni vidna od zunaj.
- „Mešanica paradižnikov“ ali enakovredno poimenovanje, če gre za mešanico paradižnika izrazito različnih sort, komercialnih tipov in/ali barv. Če proizvodi niso vidni od zunaj, je treba navesti barve, sorte ali komercialne tipe ter zadevno količino v enoti pakiranja.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

Država porekla ⁽⁴¹⁾ in po potrebi področje rasti ali državno, regionalno ali lokalno ime kraja.

V primeru mešanice paradižnikov izrazito različnih barv, sort in/ali komercialnih tipov različnega porekla je navedba vsake države porekla poleg zadevnega imena barve, sorte in/ali komercialnega tipa.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost (če je proizvod sortiran po velikosti), izražena z
 - najmanjšim in največjim premerom ali
 - najmanjšo in največjo maso ali
 - kodo velikosti, kot so opredeljene v oddelku III, ali
 - številom, ki mu sledijo najmanjše in največje velikosti.

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Podatki iz prvega pododstavka točke IV niso potrebni na enotah pakiranja, če te vsebujejo prodajne enote pakiranja, ki so vidne od zunaj in vse vključujejo te podatke. Na teh enotah pakiranja ne sme biti označb, ki bi bile lahko zavajajoče. Kadar so ta pakiranja paletna, se podatki navedejo na obvestilu, nameščenem na očitnem mestu na vsaj dveh straneh palete.

DEL 11

Tržni standard za banane

I. OPREDELITEV PROIZVODA

Ta standard se uporablja za banane sort (kultivarjev) *Musa* spp. in njihove hibride, ki se po pripravi in pakiranju potrošniku dostavijo sveže v fazah, opredeljenih v členu 4(2). Banane za kuhanje (pisang) ali industrijsko predelavo so izključene. Sorte, ki jih zajema ta standard, so vključene v dodatek.

II. DOLOČBE GLEDE KAKOVOSTI

Ta standard opredeljuje zahteve glede kakovosti, ki jih morajo izpolnjevati banane, kakor so opredeljene v oddelku I.

⁽⁴¹⁾ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti banane v vseh kakovostnih razredih:

- zelene in nezrele,
- nepoškodovane,
- čvrste,
- proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uporabo, so izključeni,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- brez škodljivih organizmov,
- brez poškodb, ki bi jih povzročili škodljivi organizmi,
- z nepoškodovanim pecljem, ki ne sme biti upognjen, prizadet od gliv ali izsušen,
- pestiči morajo biti odstranjeni,
- posamezni plodovi ne smejo biti deformirani ali nenormalno ukrivljeni,
- brez mehanskih poškodb,
- brez poškodb zaradi prenizke temperature,
- brez odvečne zunanje vlage,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivi organizmi,
- brez tujega vonja in/ali okusa.

Poleg tega za šope banan velja še naslednje:

- dovolj velik del venca mora biti značilne barve, zdrav in brez glivične prizadetosti,
- šop mora biti odsekan z gladkim rezom, ki ne sme biti poševen ali razcepljen, pecelj ne sme biti razcefran.

Stopnja fizičnega razvoja in zrelosti banan mora biti taka, da proizvodi:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi ter
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju, da lahko pri dozorevanju dosežejo ustrezno stopnjo zrelosti.

B. Klasifikacija

Banane se razvrščajo v naslednje tri razrede:

(i) Razred „ekstra“

Banane v tem razredu morajo biti odlične kakovosti. Imeti morajo lastnosti, ki so tipične za sorto in/ali komercialni tip.

Plodovi morajo biti nepoškodovani, razen majhnih površinskih madežev, ki ne smejo zavzemati več kot 1 cm² površine ploda, kar ne sme poslabšati celotnega izgleda šopa, njegove kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti ali predstavitve pakiranja.

(ii) Razred I

Banane v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Imeti morajo lastnosti, ki so tipične za sorto in/ali komercialni tip.

Dovoljene pa so naslednje majhne pomanjkljivosti plodov, pod pogojem da ne poslabšajo splošnega izgleda posameznega šopa, njegove kakovosti, sposobnosti ohranjanje kakovosti ali predstavitve pakiranja:

- majhne pomanjkljivosti v obliki,
- majhne pomanjkljivosti na kožici zaradi drgnjenja in drugi majhni površinski madeži, ki ne zavzemajo več kot 2 cm² površine ploda.

V nobenem primeru te majhne pomanjkljivosti ne smejo segati do mesa sadeža.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrstijo banane, ki ne izpolnjujejo zahtev za uvrstitev v višji razred, izpolnjujejo pa minimalne zahteve iz točke A.

Dovoljene so naslednje pomanjkljivosti, pod pogojem, da banane ohranijo bistvene lastnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- pomanjkljivosti glede oblike,
- pomanjkljivosti na kožici zaradi drgnjenja ali iz drugih razlogov, pod pogojem da skupna prizadeta površina ne zajema več kot 4 cm² površine ploda.

V nobenem primeru te pomanjkljivosti ne smejo segati do mesa sadeža.

III. DOLOČBE GLEDE VELIKOSTI

Za določanje velikosti banan iz podskupin gros michel in cavendish:

- dolžina plodov se določi vzdolž zunanje krivulje od cvetnega konca do osnove peclja, kjer se užitno meso konča, premer pa je opredeljen kot debelina prečnega prereza med bočnima stranema,
- razvrstitev po debelini premera sadeža med bočnima stranema na sredini sadeža v milimetrih.

Referenčni sadež za dolžino in debelino je:

- srednji plod v zunanji vrsti šopa,
- plod zraven mesta, kjer se šop preseka, v zunanji vrsti šopa.

Minimalna dolžina plodu je 14 cm in minimalna debelina 27 mm.

Kot izjema od tretjega odstavka se lahko banane podskupin gros michel in cavendish, pridelane na Madeiri, Azorih, v regiji Algarve, na Kanarskih otokih, Kreti, v Lakoniji in na Cipru, ki so krajše od 14 cm, tržijo v Uniji.

Določbe o določanju velikosti se ne uporabljajo za smokvove banane.

IV. DOLOČBE GLEDE ODSTOPANJ

V vsaki enoti pakiranja se dovolijo odstopanja glede kakovosti in velikosti proizvodov, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) *Razred „ekstra“*

5 % po številu oziroma masi banan, ki ne izpolnjujejo zahtev za razred „ekstra“, vendar izpolnjujejo zahteve za razred I ali se izjemoma uvrščajo v meje dovoljenih odstopanj za ta razred.

(ii) *Razred I*

10 % po številu oziroma masi banan, ki ne izpolnjujejo zahtev za razred I, vendar izpolnjujejo zahteve za razred II ali se izjemoma uvrščajo v meje dovoljenih odstopanj za ta razred.

(iii) *Razred II*

10 % po številu oziroma masi banan, ki ne izpolnjujejo zahtev za razred II niti minimalnih pogojev, razen proizvodov, ki jih je napadla gniloba ali so na drug način pokvarjeni in zato neprimerni za potrošnjo.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede 10 % po številu banan iz podskupin gros michel in cavendish, ki ne izpolnjujejo zahtev glede velikosti, do največ 1 cm za najmanjšo dolžino 14 cm, razen banan, pridelanih na Madeiri, Azorih, v regiji Algarve, na Kanarskih otokih, Kreti, v Lakoniji in na Cipru.

V. DOLOČBE GLEDE PREDSTAVITVE

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati izključno banane istega izvora, sorte in/ali komercialnega tipa ter kakovosti.

Vidni del vsebine vsake enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Banane morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti nov, čist in takšne kakovosti, da preprečuje notranje in zunanje poškodbe proizvodov. Dovoljena je uporaba materialov, zlasti ovojnega papirja ali samolepilnih etiket s komercialnimi podatki, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

C. Predstavitev

Banane so lahko v šopih (ali delih šopov) ali kot posamezni plodovi.

Pecelj ni odtrgan, ampak gladko odrezan.

Na proizvodnem območju se lahko banane prodajajo na steblih.

VI. DOLOČBE GLEDE OZNAČEVANJA

Vsaka enota pakiranja mora imeti na isti strani natisnjene čitljive in neizbrisljive naslednje podatke, ki so vidni od zunaj:

A. Identifikacija

Ime in naslov ali uradno izdan ali priznan običajen znak pakirnice in/ali odpremnika.

B. Vrsta proizvoda

— če vsebina ni vidna od zunaj, na zunanji strani beseda „Banane“,

— naziv sorte ali komercialnega tipa.

C. Poreklo proizvoda

Država izvora ter v primeru proizvodov iz Unije:

— proizvodno območje in

— (neobvezno) ime države, območja ali kraja.

D. Prodajne označbe

- Razred
- Neto teža
- Velikost, izražena z minimalno dolžino, po potrebi pa tudi z maksimalno dolžino

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)*Dodatek***Seznam glavnih skupin, podskupin in sort namiznih banan, ki se tržijo v Uniji**

Skupine	Podskupine	Glavni kultivarji (neizčrpn seznam)
AA	Sweet-fig	Sweet-fig, Pisang Mas, Amas Date, Bocadillo
AB	Ney-Poovan	Ney Poovan, Safet Velchi
AAA	Cavendish	Dwarf Cavendish
		Giant Cavendish
		Lacatan
		Poyo (Robusta)
		Williams
		Americani
		Valery
		Arvis
	Gros Michel	Gros Michel ('Big Mike')
		Highgate
	Hybrids	Flhorban 920
	Pink Fig	Figue Rose
Figue Rose Verte		
Ibota		
AAB	Fig apple	Fig apple, Silk
	Pome (Prata)	Pacovan
		Prata Ana
Mysore	Mysore, Pisang Ceylan, Gorolo	

PRILOGA II

Korelacijska tabela iz člena 10

Uredba (EU) št. 543/2011	Uredba (EU) št. 1333/2011	Ta uredba	Izvedbena uredba (EU) 2023/2430
Člen 1	–	Člen 1	Člen 1
Člen 2	–	–	–
Člen 3(1) in (3)	–	Člen 2	–
Člen 3(2)		Člen 4	
Člen 4	–	Člen 5	–
Člen 5	–	Člen 6	–
Člen 6	–	Člen 7	–
Člen 7	–	Člen 8	–
Člen 8	–	–	–
Člen 9	–	–	Člen 2
Člen 10	–	–	Člen 3
Člen 11	–		Člen 5
Člen 12	–		Člen 4
Člen 13	–	–	Člen 6
Člen 14	–	–	Člen 7
Člen 15	–	Člen 9	Člen 8
Člen 16	–	–	Člen 9
Člen 17	–	–	Člen 10
Člen 18	–	–	Člen 11
Členi 19 do 151	–	–	–
–	Člen 1	Člen 4(1)	–
–	Člen 2	Člen 4(2)	–
–	Člen 3	–	–
–	Člen 4	–	–
–	Člen 5	–	–
–	Člen 6	–	Člen 10
–	Člen 7	–	–
–	Člen 8	–	Člen 5
–	Člen 9	–	Člen 4
–	Člen 10	–	–

–	Člen 11	–	–
–	Člen 12	–	–
–	Člen 13	–	–
Priloga I	–	Priloga I, dela A in B, deli 1 do 10	
Priloga II	–	–	Priloga I
Priloga III	–	–	Priloga III
Priloga IV		–	Priloga IV
Priloga V		–	Priloga V
Priloga Va k Prilogi XX	–	–	–
–	Priloga I	Priloga I, del B, del 11	–
–	Priloga II	–	Priloga III
–	Priloga III	–	Priloga II
–	Priloga IV	Dodatek k Prilogi I, del B, del 11	
–	Priloga V	–	–
–	Priloga VI	–	–